

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per 954—1000.
Trib. Timișoara.

Redactor resp.: DR. VÁRNAY ELEMÉR

Áldozatokat követel

a háború nemcsak a hadviselő államoktól, hanem a semlegesektől is. A háborúba sodrott országok lakossága minden testi és lelki szenvedésen túl véráldozatot is hoz, míg a semlegesek gazdasági téren szenvednek nehezen pótolható veszteségeket. Ma a semleges államok helyzete más, mint az elmúlt világháborúban volt. Akkor a hadviselő államok részére történt szállításaik révén még hasznot is húzhattak, ma azonban az úgynevezett fegyveres semlegességre kényserülnek, ami csak abban különbözik a tényleges hadviseléstől, hogy nem vesznek részt véres csatákban, de szintén kénytelenek az emberek százazreit és millióit mozgósított állapotban tartani és a dolgozókat rendes hivatásuktól és megszokott polgári/foglalkozásuktól elvonni. Hogy ez nincsen előnyére a nemzetgazdaságnak, sőt mérhetetlen károkat jelent, az nem szorul bővebben bizonyításra vagy magyarázatra. Ma egész Európában és Ázsiában is csak ténylegesen háborúskodó és a fegyveres semlegesség állapotában levő országok vannak. Ez a fegyveres semlegesség azért szükséges, hogy megakadályozza ezeknek az államoknak a háborúba való belesodrását. Elég Chamberlain angol miniszterelnöknek nemrégiben tartott beszédére utalni, hogy igazoltnak lássuk, milyen veszedelem fenyegeti a semlegeseket.

A háborútól való megóvásnak fegyveresen védekező rendszabálya óriási terheket ró az érdekelte országokra és ezeket a terheket a lakosságnak kell viselni. Gazdasági szempontból még súlyosabb a hadviselő államok helyzete és ezért a katonai szövetségeket gazdasági együttműködéssé igyekeznek kimélyíteni. Németország és Oroszország között nincsen katonai szövetség, de gazdasági téren igen szoros együttműködés fejlődött ki. Egyfelől a német birodalom gépeket és technikai eszközöket szállít a szovjeteknek, másfelől Oroszország ennek ellenében petróleumtermékekkel és ércekkel látja el Németországot. Anglia és Franciaország között már a háború elején bizonyos mértékű gazdasági együttműködés létesült és ezt legutóbb a hadviselés és vezetés közösségéhez hasonlóan gazdasági közösséggé építették ki. Ennek célja, hogy gazdasági téren lehetőleg fölénybe kerüljenek a német birodalommal szemben. Mert a háború ma inkább, mint a negyedszázad előtti világháborúban, gazdasági téren folyik. Ezért van a tengeri hadviselés, ezért van a blokád, ezért sülyesztenek el hajókat, ezért pusztulnak óriási értékek, melyek az emberek életét lennének hivatottak szolgálni.

A gazdasági háborúnak természetes velejárója a katonai szövetségek között a gazdasági szövetség. Ilyen gazdasági szövetség alakult, a javak beszerzésének és elosztásának egész rendszerével, Anglia és Franciaország között. Ennek közvetlen következménye volt nyomban a hadüzenet után Franciaországban a devizakereskedelem állami ellenőrzése és korlátozása. A külkereskedelem terén szintén megszorításokat léptettek életbe. Az azelőtti kivétel ma szabály lett. A levített népfronti uralom a francia nemzetgazdaságnak súlyos károkat okozott. Megindult a tőke menekülése külföldre és a pénz visszaszívargása csak tavaly nyáron kezdődött meg. A mostani közös gazdasági rendszer megvalósítása újabb súlyos áldozatokat követel Franciaországtól. A helyzet ugyanis az, hogy Anglia aranyállományát az elmúlt évek passzív fizetési mérlege erősen igénybe vette. A francia és angol külkereskedelem mostani közössége maga után vonja a francia arany igénybevételét a szövetségesek javára.

Hat hónap előtt, a háború kitörésekor az angol nemzeti bankban még 1.16 milliárd dollár értékű arany volt, melynek a fele francia tulajdon képezett és egy része volt az annak idején

A finn hadvezetőség feladta Koivisto szigetét

Viipuri sorsa megpecsételtnek látszik. Kétségbeesett harcok a Mannerheim-erőd második vonala előtt

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentése

A finn hadvezetőség jelenti: A finn csapatok kiürítették a karéliei földszoroson Koivisto szigetét. A földszoros nyugati részén a finnek visszaverték az oroszok támadásait. A keleti részen csend uralkodik. A kuhmoi szakaszon a finnek az ellenséget támaszpontjáig üzték vissza. A finn légi erők sikereket értek el. A légvédelmi tüzérség öt gépet lelőtt.

A szovjetorosz csapatok rendkívül heves támadást indítottak Petsamo ellen, mivel Leningrádban az a hír terjedt el, hogy

az angol tengeri haderő bombázni készül Petsamot

és az angolok csapatokat akarnak partraszállítani a finnek megsegítésére. A finnek visszaverték az orosz támadásokat és sok orosz bombavetőt lelőttek. (Rador.)

Stockholmból jelentik: Koivisto szigetét a finnek a legnagyobb titokban ürítették ki, így az oroszok még akkor is bombázták az erődítéseket, amikor azokban már egyetlen finn katona sem tartózkodott.

Viipuri irányában legalább 200 ezer orosz katonával halad.

A 150 milliméteres orosz ágyúk Viipuri városát teljesen rombadöntötték, a szovjetrepülőek bombázásának hatása is megsemmisítő volt. Koivisto sziget elfoglalásával a szovjethadsereg nagyobb eredménnyel támadhatja a finn partokat.

A finn csapatok kétségbeesett ellenállást tanúsítanak a Mannerheim-erődítmény második vonalában. Petsamotól délre, 80 kilométernyire Moovenjaervi vidékén, véres harcot folynak. Amikor a finn csapatok kénytelenek voltak Koivisto szigetről visszavonulni, levegőbe röpítették az összes ágyúkat, illetve azokat, amelyeket a jegen nem tudtak elszállítani.

NAGY OROSZ TÁMADÁS KÉSZÜL PETSAMO KÖRNYÉKEN

A Reuter-ügynökség jelenti, hogy a koivistói finn ütegek elvesztését súlyos bajnak tekintik Finnország szempontjából. Ezek az ütegek tudták ugyanis eddig távoltartani a szovjet hadihajókat és ezek

külföldre menekített és még vissza nem tért francia tőkének. A közös hadügyi gazdálkodás révén Anglia elérte, hogy Franciaország az angol bankban hagyta ezt az aranyat és ezzel sikerült az angol font árfolyamát megerősíteni. A pénzügyi megállapodás folytán a francia frank és az angol font a kölcsönös garancia miatt egységes frontot képez. A francia aranyt ilyen célra való felhasználása maga után vonta a frank árfolyomasüllyedését. Ennek magyarázata az, hogy míg Franciaország háborús szükségleteit elsősorban Amerikában szerzi be, ahol arannyal kell fizetni, addig Anglia főként saját gyarmataiból és a dominiumokból importál, ahol a font elfogadott fizetési eszköz. Franciaországnak tehát a közös gazdálkodás miatt nagy áldozatokat kell hozni. Franciaország helyzete a behozatal és kivitel tekintetében békében

akadályoztak meg minden partraszállási kísérletet a Mannerheim-vonalak mögött.

Az oroszok több ízben megkísérelték, hogy a Finn-öböl mentén átkeljenek, de a koivistói erődök ágyúi eddig ezeket a kísérleteket mindig megghiúsították. A finnek és az oroszok ezen a frontszakaszon jelentékeny erősítéseket kaptak. Eddig nem érkezett hír arról, hogy az oroszoknak sikerült volna a második finn védelmi vonalon áthatolni.

A Reuter távirati iroda közli, hogy finn sitalpas járőrök a finn partokról német hajókat láttak megjelenni a Jeges tengeren.

A Petsamotól északra levő ús be nem fagyott kikötőben német kőolaj tartályhajókat is megfigyeltek. Általában megállapítható, hogy Petsamo környékén a szovjet csapatok hatalmas arányú támadást indítottak és azok főképpen Salmijervi nikkell és rez bányaközpont ellen irányultak.

NÉMETORSZÁG NEM KÖZVETIT BÉKÉT

Berlinből jelentik: Illetékes körökben úgy látják, hogy a skandináv államok külügyminiszterainak konferenciáján az a nézet alakult ki, hogy

Anglia csak azért kívánja támogatni Finnországot, hogy kifejllessze a konfliktust.

Minden jel arra mutat, hogy a skandináv államok nem támogatnak ilyen irányú törekvéseket. Hangsúlyozzák, hogy a skandináv államok népe is több ízben kifejezte azt a szilárd akaratát, hogy az északi államok ebben a viszályban semlegesek maradjanak. (Rador.)

Kopenhágából jelentik: A National Tidende berlini tudósítója határozottan cáfolja azt a hírt, amely szerint Németország újabb békeközvetítési kísérletet tenne a finn—orosz viszály megszüntetése érdekében.

ANGLIA NEM GYAKOROL NYOMÁST A FINNEKRE

Londonból jelentik: Arra a kopenhágai híre, hogy a skandináv államok esetleg hajlandók lennének közvetíteni az orosz—finn viszály ügyé-

rendkívül előnyös, mert a mezőgazdasági és ipari termelés egyensúlyban vannak. Ezzel szemben Anglia helyzete számos iparág elhanyagolása folytán sokkal kedvezőtlenebbül alakul. Így most a háborús gazdasági együttműködés révén Franciaország hoz áldozatokat Anglia érdekében.

Áldozatok nélkül nem lehet háborút viselni. És ha Franciaország a közös hadi gazdálkodás miatt aránytalanul nagyobb áldozatokat hoz, mint Anglia, akkor ez annak tulajdonítható, hogy az angol ridegen számító kereskedő és — ha mindjárt szövetségesről is van szó — a kereskedelmi számok világában nincsen rokonszenv és nincs szerelem. Ennek a szerelem mentes gazdasági együttműködésnek költségeit a francia kispolgár fizeti meg életszükségleteinek megdrágulásával és így életstandardjának lecsökkentésével.

ben, a Reuter-ügynökség úgy értesül, hogy Anglia egy ilyen tervvel szemben természetesen módon tartózkodó magatartást tanúsítana. Anglia nem csatlakozna ilyen akcióhoz és az angol kormány nem is tett eddig semmiféle közvetítési javaslatot a finn háború kitörése óta. Az ideérkezett legutóbbi hírek nem is alkalmasak arra, hogy kedvező jóságot lehessen feltételezni egy ilyen akciónak, legalább is ezidő szerint. Ha angol hivatalos körök egy ilyen közvetítő akciót támogatnának, azt ellenséges oldalról úgy tüntetnék fel, mintha ezzel

Anglia nyomást igyekezne gyakorolni a finnekre, hogy Finnország mondjon le jogairól.

Viszont, ha Londonban az ilyen kezdeményezés ellen foglalnának állást, úgy tüntetnék azt fel, mintha a brit birodalomnak érdeke volna meghosszabbítani az északi ellenségeskedéseket saját céljai szolgálatában. Ilyen körülmények között Anglia minden kezdeményezéstől távol kíván maradni.

TRAGÉDIÁT JELENT A FINNEKNEK A KARÉLIAI FÖLDSZOROS ELVESZTÉSE

A londoni finn követség szócsöve érdekesen kommentálja azokat a híreket, amelyek szerint a skandináv államok hajlandók lennének közve-

títeni a finn-orosz viszályban. Eszerint a követtséghez közel álló körök a közvetítőket jelentették ki a Reuter-ügynökségnek:

— Finnország bármikor kész a békére. Mi szívesen elfogadjuk bárki közvetítését, ha az tisztességes békét hozna számunkra, mert mi ezt akartuk kezdetül fogva. Nem emberhiány, hanem munició és tűzérési anyaghiány kényszerítette a finn hadvezetőséget arra, hogy visszavonja csapatait a karéliai szorosban.

Nagy tragédia lenne számunkra, ha ez a földszoros elveszne.

Igaz, hogy eddig is igen sok hadianyagot és harciesszkőt kaptunk, de kevesebbet, mint amennyire szükségünk lett volna. Elegendő municióval és ágyúval sikeresen folytathattuk volna az ellenállást a karéliai szorosban is. A keleti fronton, ahol guerilla-taktikát használhatunk, elegendő emberanyagunk van, de a szorosban, ahol arról van szó, hogy helyt kell állnunk, ahol meg kell állítani az előretörő ellenséget, ott emberanyag és harciesszkő kell, még pedig bőséges.

Beismerjük, hogy a finnnek helyzete ebben a szorosban távolról sem fényes. Az ellenség bekerítette szárnyainkat és ahhoz, hogy ellenállhassunk, kénytelenek voltunk visszavonulni, hogy kiegyenesíthessük frontunkat.

Ember küzdj és bizva bízzál!

A világűrben sokmilliárd hatalmas és rejtelmes világ kering. Ott valahol egy kicsinyke pont a mi napunk és mellette csak egy hajszálnyira, csak néhány milliárd mérföldnyire: egy porszem a föld és rajta az ember... Az ember az ő apró, kicsinyes cselszövésével, büszkeségével — rohan, tipor, gázol, gyűlöl, szeret, kacag és sír. Közben nem veszi észre, hogy szervezete pusztul, kopik, míg kínzó fájdalmak nem jelentkeznek. Nem tud enni, nem tud aludni, szétdülések, gyomorfájás, lehangoltság, álmatlanság gyötrik...

A világhírű amerikai GASTRO-D gyógyszer valóságos áldás az emberiségre, mert a szimpatikus idegeken keresztül magát a betegség okát szünteti meg, gyomor-, bél-, máj-, vese- és epebajok eseteiben a legkitűnőbb eredményeket érték el vele.

GASTROD. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 150 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

parlamentet, hogy a három skandináv állam kezdeményezzen békekötést, amiből következni lehet arra, hogy Berlin befolyása érvényesül. A terepet von Blücher német követ készítette elő, aki Ribbentropval való tanácskozása után visszatért Helsinkibe és ott biztosította a finn kormányt, hogy

Moszkva a legjobb indulattal viseltetik és most könnyen lehet békét szerezni.

Ami Sumner Wellesnek Mussolininél tett látogatását illeti, a Le Jour azt írja, hogy bizonyos körökben aggodalmat keltett az amerikai megfigyelő európai utazása. Vajjon

nem túlságosan korai-e még a béke iránti puhatolódzás?

Köztudomású, hogy úgy Chamberlain, mint Hitler előre visszautasították.

A La Victoire emlékezteti Sumner Welles mindazokra a nyilatkozatokra, amelyeket Hitler tett Ausztria, Csehszlovákia és Lengyelország függetlenségéről.

A L'Oeuvre szerint az amerikai államférfi olaszországi utazása aggodalommal tölti el Berlint. Az a feltevés ugyanis, hogy Roosevelt elnök magáévá teszi a Vatikán politikáját. (Rador.)

Az olasz sajtó nagy jelentőséget tulajdonít Welles európai tárgyalásainak

A római német nagykövet teát adott az előkelő vendég tiszteletére. Sumner Welles szerdán utazik el Rómából

Rómából jelentik: Az a közömbösség, amely eddig Sumner Welles amerikai államtitkár látogatásával kapcsolatban mutatkozott, váratlanul meleg érdeklődéssé alakult át a tegnapi római tanácskozások után. Az olasz sajtó eddig teljesen mellőzte a látogatás jelentőségének méltatását, de hétfő este óta úgy a sajtóban, mint politikai körökben elismerték, hogy

Welles európai küldetése sokkal több, mint azt elképzelték.

Most már kezdik belátni, hogy Welles európai tanácskozásai konkrét eredményekre vezethetnek a külügyi államtitkár visszautazása után.

Rómából jelentik: Sumner Welles szerdán hagyja el az olasz fővárost. Az amerikai diplomata kedden magánbeszélgetést folytatott sir Percy Lorrain római angol és Francois Poncet római francia nagykövettel. Von Mackensen német nagykövet és felesége kedden délután a német nagykövetségen teát láttak vendégül Sumner Welles.

Rómából jelentik: A Havas-ügynökség jelenti: Sumner Welles, akit március elsejére várnak Berlinbe, római politikai körök tudomása szerint egy, vagy két napig előzőleg Svájcban fog tartózkodni.

Sumner Welles európai útjának az Osservatore Romano is nagy fontosságot tulajdonít és úgy véli,

hogy Roosevelt elnök kezdeményezése nagy mértékben hasznára lehet a nemzetközi politikának.

A francia lapok a kopenhágai konferenciával és Sumner Welles európai útjával foglalkozva, a következőket írják: A Petit Parisien megállapítja, hogy

a konferencián az orosz-finn konfliktus gyors megoldását óhajtották.

Feltűnő tény, hogy néhány nappal ezelőtt Fritz Klausen, a dán nemzeti szociálista-párt vezére és Schleswig tartomány feje, arra kérte a dán

A megfagyott csavargó magához tért a halottas kamra koporsójában

Néhány nap előtt Lugojon látszólag életlenül találták az egyik parkban a Mátyás Vili néven ismert csavargót. Mivel az élet semmi jelét nem mutatta, azt hitték, hogy megfagyott és a kórház halottaskamrájába szállították. Ott koporsóba fektették. Nagy volt azonban reggel a kórházi szolga meglepetése, amikor belépett a halottaskamrába és míg a többi halott valóban

holtan feküdt, addig a halottnak hitt csavargó a koporsóban ült és didergett a hidegtől. A halottas ágyból most már kórházi ágyba fektették, mert azt hitték, hogy alaposan megfázott. Mátyás Vili most is csalódást okozott, mert kutyabaja sem történt és már megint a saját lábán csavarog a városban.

Az angol tengerészet újabb veszteségei

A németek cáfolják mintha megerősítették volna a dán határt

Párisból jelentik: A Reuter-ügynökség hírt érdemlő forrásból közli, hogy Németország a jelenlegi dán határon védelmi művek erősítésén dolgozik. Ez a védelmi vonal keletre nyugat felé húzódik és 14—15 kilométernyire van a német-dán határtól. A nemrég kijelölt új védelmi vonal mentén és annak környékén levő lakosságot felszólították, legyenek készen arra, hogy lakhelyüket szükség esetén néhány óra alatt kiürítsék, ha arra a magasabb parancsnokság utasítást ad. Politikai körökben úgy látják, hogy ennek a védelmi vonalnak kiépítése arra mutat,

Németország a jelenlegi dán-német határt véglegesen tekinti

a két állam között. Feltevések szerint ezek a védelmi intézkedések óvatossági jellegűek és arra az esetre szólnának, ha Németországot váratlanul észak felől érne angol, vagy francia támadás. (Rador.)

A Dán Távirati Iroda kijelenti, hogy nincs tudomása arról, mintha Németország bizonyos erődítéseket készítené a határ közelében, ahogyan azt Londonból közölték. (Rador.)

Londonból jelentik: Az angol tengernagy hivatalosan közli, hogy a vasárnapról zárult héten 17 ezer 778 tonnatartalommal négy angol hajó süllyedt el, míg a semlegesek 26 ezer 623 tonnányi hajóteret veszítettek. Ebből 18 ezer 176 ton-

nét német tengeralattjárók pusztítottak el. Az elmúlt hét folyamán angol hadihajók 225 semleges hajót kísértek, anélkül, hogy támadás érte volna őket. (Rador.)

Londonból jelentik, hogy a Santos nevű svéd gőzös 3820 tonna tartalommal tegnap éjfélkor elsüllyedt. A hajó tizenkét matrózát megmentették. (Rador.)

Hendayeből jelentik: Hivatalosan megállapították, hogy a Bemera nevű spanyol hajót, a mely Vigo közelében február 19-én robbanás következtében elsüllyedt, német búvárhajó torpedózta meg. Azt hiszik, hogy ezen a környéken egy görög hajót is elsüllyesztett ugyanaz a tengeralattjáró. (Rador.)

Amszterdamból jelentik: A Mary Landsee nevű 4895 tonnás dán hajó sorsáról semmit sem tudnak. Valószínű, hogy a gőzös elveszett. (Rador.)

Oslóból jelentik: Az Orizaba nevű német hajó, amely a norvég vizeken át akarta törni a brit blokádot szerencsétlenül járt és elsüllyedt. Legénységét egy finn hajó mentette meg. (Rador.)

Londonból jelentik: A Clan Moriason nevű 5936 tonnás angol hajó aknába ütközött és elsüllyedt. Egy indiai matróz meghalt, 15 megsebesült. A legénység többi tagjait Anglia egyik keleti kikötőjében patraszállították. (Rador.)

CORSO mozi

Ma utóljára az idény legszebb filmje:

Huckleberry

Finn kalandjai

a főszerepben

Mickey Rooney-val

Mark Twain regénye után készült ez a film, amely ifjúkorunk legszebb emlékeit idézi. Huckleberry Finn szegény gyermek, aki nem ismerte anyját, apja pedig haszontalan ember. A fiú hihetetlen bátorsággal megküzd az élet nehézségeivel és a néző vele együtt izgul és örül

A Paramount-híradó premierje!

D. u. 3 órakor 17 leies helyárak

A műsor legközelebbi szenzációja:

BROADWAY RÓZSÁJA

2295 magyar választója van városunknak

A város hivatalos lapjában megjelent az elmúlt évi közigazgatási tevékenységről szóló jelentés, amely a következő adatokat tartalmazza:

A választói névjegyzékekbe Timisoarán összesen 12.585 városi lakost vettek fel, ebből 672 a nő. Választásra jogosult 5020 román, 3447 német, 2295 magyar, 1426 zsidó, 256 szerb és 141 más nemzetiségű. Az állampolgársági névjegyzékekbe való utólagos felvételét kérte 1848 személy, ebből volt 347 román, 675 német, 587 magyar és 169 zsidó. Városi adót 22.000 esetben vettek ki és a kivetett városi illetékek végösszege 19.367.290 leit tett ki. Ez körülbelül hat és félmillió leiel kevesebb, mint az előtte levő évben volt. Fellebbezést jelentett be 1965 adófizető. Timisoara összes bevételei a múlt év április elsejétől december 31-ig 113.183.204 leit tettek ki, viszont a kiadások végösszege ezen idő alatt 93.820.675 lei volt.

A jugoszláv-bolgár kereskedelmi kapcsolatok elmélyülése

Szófiából jelentik: A bolgár-jugoszláv kereskedelmi kamara megalakulása alkalmából a két ország kereskedelmi miniszterei beszédeket mondtak, amelyekben hangsúlyozták a gazdasági együttműködés rendkívüli fontosságát. Ennek az együttműködésnek kifejtésére szükség van.

A jugoszláv kereskedelmi minisztert később kihallgatáson fogadta a bolgár miniszterelnök.

A bolgár sajtó ünnepli a jugoszláv-bolgár barátságot,

amely rendkívül fontos tényezője a Balkán békéjének. Boris király Andres jugoszláv kereskedelmi miniszternek a Szent Sándor-rend első osztályú keresztjét adományozta. (Rador.)

Művészet

Pop Virgil hangversenye a városi színházban

Óriási siker közepette zajlott le Pop Virgil hegedűművész hangversenye, amelyet Marta Alexandru dr. királyi helytartó védnöksége alatt rendezett a városi színházban. Akik tanui voltak e szokatlan tehetség fejlődésének, akik látták tehetsége virágfakadását és meghitt élvezői Pop Virgil hegedűművészetének, azok számára is minden várakozást felülmúló gyönyörűséget hozott ez az est. A fiatal művész ez alkalommal úgy játszott, mint még soha, lenyűgözte, elbűvölte, a műélvezet legmagasabb régióiba ragadta hallgatóságát. Mindjárt Tartini szonátájával kezdődött a varázs, amelyet a legelőkelőbb formaérzékkel, ódon szépségének töretlenségében tolmácsolt. Ezután Lalo spanyol szimfóniáját játszotta nagyszerű zenei véralkatának minden forróságával és izzásával. Csodálatos délszaki színpompában bontakozott ki minden tétel: az allegro, a tikkasztó spanyol éjszakák ájult báját idéző édes élveteg románc, majd végül a szilajon patakzó, fékevesztett rondó, mely káprázatos kiteljesülést talált a művész technikai akadályt nem ismerő ördögös futamában. Pop Virgil számára nincs technikai nehézség, de ez a tündöklő készség nála mégis csak eszköz a legmélyesegesebb művészi mondanivalók szolgálatában. Ezután még a legérdekesebb művek válogatott csokrát kaptuk. Paradis, Gaubert, Ries, Chausson, Cuteanu tanár egy minden figyelmet megérdemlő szépséges, érdekes művét, majd végül Sarasate tarantelláját. Felejthetetlen élmény volt, ahogyan a művész ezt az utóbbi művet előadta. Maga Sarasate, a hegedű grand seigneur-je játszhatta így. A közönség lelkesedése az egész est folyamán a forrponton volt. Szüntelen tapsokkal ünnepte Pop Virgilt, ezt az istenáldotta nagy művészt, aki ez alkalommal végleges bizonyosságot szolgáltatott arról, hogy ihlett adottságai révén a nagyvilág homlokterében a hegedű mesterei között van helye. (Flanour.)

Fehér fogak - kellemes lehelet

A csunya és veszélyes foglerakodást a legegyszerűbb módon el lehet távolítani. Reggel felkelés után a fogakat azonnal CHLORODONT fogpasztával kell tisztítani, amelynek tisztítóereje a foglerakodást alaposan eltávolítja. A CHLORODONT mentolos íze egyúttal kellemes reggeli felfrissítést nyújt. Este lefekvés előtt CHLORODONT fogpasztával a fogak közötti ételmaradékok alapos tisztítással ismételtelen eltávolítandók. Így a fogak szépek és egészségesek maradnak.

Chlorodont fogpaszta

A katonai zónában lakók kötelesek március elsejéig lakhatási engedélyt kérni

Megírtuk, hogy a külvárosok bizonyos területét katonai zónának nyilvánították és mindazok, akik ezeken a területeken laknak, kötelesek a katonai hatóságok által személyazonossági igazolványaikat láttamoztatni, illetve lakhatási engedélyt kell kérniük. Az erre vonatkozó kérvények benyújtása a timisoarai szigurancahivatalnál már folyamatban is van.

A kérvényeket a helyőrségi parancsnoksághoz kell címezni és kérvénybélyeggel ellátni. A katonai zóna területén lakók két csoportra oszlanak. Akik már 1938. december 16. előtt is ott laktak, a kérvényhez csak a népesedési hivatal igazolványát csatolják, amelyből kitűnik, hogy mióta laknak abban az uccában. Akik 1938. december 16. után költöztek mostani lakásukba, lakhatási engedélyt kötelesek kérni. A kérvény-

hez csatolni kell a születési anyakönyvi kivonatot, keresztlevelet, állampolgársági okmányt, adónyugtát, az ügyészség által kiadott erkölcsi bizonyítványt, a férfiak pedig még a katonai iratokat is benyújtják. Ez vonatkozik mindazokra a személyekre, akik a tizenötödik évet már betöltötték. Ezeknek a személyazonossági igazolványukat is be kell nyújtani láttamozás végett. Akikre ez a rendelkezés vonatkozik, március elsejéig be kell terjeszteniük a kérvényt. Ha valaki a szükséges iratokat nem tudta még beszerezni, akkor is be kell nyújtani a kérvényt, de fel kell tüntetni benne, hogy a hiányzó iratokat később benyújtja. Akik még bővebb felvilágosításokat akarnak, érdeklődjenek az illetékes rendőrkormányzati irodán, vagy a szigurancahivatalnál, ahol a kérvényeket be kell nyújtani.

Jelenet A kanadai nagynéni című filmből, mely legközelebb a Capitolban kerül bemutatásra

Perlodont

FEHÉRITI A FOGAKAT ÉS ILLATOSITJA A SZÁJÁT

Favágók között

Írta: ASZTALOS ISTVÁN

II.

Csak hálával tudok visszagondolni Pityikre meg a vén Sutára. Közöttük tanultam igazán népismertetet. Esténként a kaliba tüznél heveredve, fűrészfénés vagy bocskor zsírozás közben nyílt meg nekem igazán a két öreg favágó. Ott lestem el tőlük tréfáikat, szokásaikat, egyszerű szavaik igazságát. Hallhattam meséket lidércről, prikolicsról, fekete macskáról, fehér emberről, meg a többi titokzatos népi dologról eleget.

Egy este elmondta Suta bá, hogyan járt ő egyszer legény korában. Azzal kezdte, hogy — Bizonuristen igaz vót — hallgassuk csak meg. Aztán elmondta.

— Még legén koromba vót — kezdte — hogy vót minálunk egy igen szép leán, de mint a csillag. Csak a híre vót rossz. Csúf öreg anyja vót, mindenki úgy tudta a faluban, hogy boszorkán. Nem is járt a házukat egy fia legén se, pedig mondom szép vót a leán, mint a nyíló rózsza, vagy nég annél is szebb.

— Na, de én akaratos legén vótam fiatal koromba, nem félttem én az istent se, nemhogy a boszorkánt. Elkezdtem én járni a leánhoz, csak úgy virtusból, pedig mondott anyám a fejemnek eleget. — Ügyeji te, ügyeji: Bajod lesz, meglásd! — Dehogy törődtem. Jól fogadtak, még a széket is megtörölték, szép vót a leán, osztán engedékeny, jártam én oda, mint korsó a kútra egy egész télen.

— Igen, de jött a tavasz s kellett favágni menni. Mentem is többet magammal, dolgoztam is egész nap, de este akármilyen fáradt is vótam, ahogy ettem már nem leltem helyemet a kalibában sehogy. Mintha bolond lettem volna, neki én az erdőnek, meg sem álltam a falúig s ott egyenesen a leánhoz. Tíz kilométerre vót biza a falú. Így én mindennap. Ugy megszokta már a kutyájuk is egy nagy fekete bak-kutya, hogy kezdett már elémbe jövegetni a falu elejéig.

Társaim csak kacagták az elején, igen, de én egy hónap alatt úgy lehitványkodtam, hogy csak zörögtem, mint az ősi fa. Már dolog közben is ejtettem a fejemet a nagy fáradságtól.

— Beszéltek nekem, szídtak, de mind szídhattak. Ahogy eljött az este, én már csak azt néztem, hogy hogy mehessek.

— Na, de vót ott két jó legén cimborám, azok egyebet csináltak aztán. Össze susmogtak még vagy kettővel, osztán vacsora után egyet se szóltak, csak megkaptak kétfelől s valami kötéllel meg kötöttek, de úgy, hogy rugni se tudtam. Ugy biza. Osztán le-hengeritettek a kaliba sarkába s csak reggel odot-tak fel. Ott mind szídhattam őket, nem törődtek semmit. Másnap újra s egy hét alatt úgy kigyógyi-tottak a leánból, mind a semmit. Mert, hogy — vótam csincsínálva a biztos. A fekete bak-kutya az az anyja lehetet bizonuristen így vót — fejezte bé Suta bá s nézte, hogy hisszük-e.

Az öreg Pityik bollogatott, hogy — Bizá sok furesó ván világon — mondta. Azután meg ő mesélt el egy prikolics históriát, ami Árvában történt meg valamikor. Ő is erősítette minden mondatát, hogy — bizá igaz.

— Jött fekete kutya leánhoz — mondta — Nyákkátá ijfilkor szegint de mindennap, bizá igaz. Méghált szip leán, filiv állát méghált, bizá igaz.

Másik este meg a rablókról beszélgettek Suta báék, kik az ók szemükben nagy erejű hősök vótak egytől-egyig. És akik köré dicsőséges legendákat szóttek bőven. Ezek az ók szemükben szegénységéből fellázadt bátor emberek voltak, a gazdagtól elvet-tek s a szegénynek adtak s akiket a szegények által nem szeretett törvény üldöz szigorú csendőreivel.

Ezek köré szóttek minden kimutatni nem nert lázadásait, elégedetlenségüket, szájról-szájra ad-ták egymásnak s megtoldotta mindegyik a maga ba-jából gigondolt valamivel. Dalt csináltak róluk s ha el is pusztult az csendőrgolyótól, vagy egyébként a szegények között élt halhatatlanul.

Az öreg Pityik Mátyót mind emlegette, aki hí-res rabló lehetett valamikor Árvában.

— Ejen kicsi vótam ni, mikor Mátyó ilt — mu-tatta kezével, ahogy magyarázta. — Egy égen szip leán eliszabéta kécskékét őrézte hégyén. No, há egyszerű csak jött Mátyó. Szip mágos émbér vót. Erős, fekete. Szip lová vót, sárgá, olyan táncos.

Lészált a lorul, odá mént leánhoz, — Csokujj még bétá? — kirte igén szépen. A szip leán ném filt, mégcsookulta. Há csak odá áttá gyéplüt kézibe. — Neszé bétá sárgá csikó — montá s ávál élmént. Bizá igaz, gáváilir vót Mátyó, bizá igaz, — Cicsérte az öreg.

— Ügyes egy ember lehetett — hagyta helybe Suta bá. Aztán meg ő kezdett beszélni Blénesi Pistáról, aki meg az ő kedvenc hőse volt. Az a gheor-heni hegyekben raboskodott, nemis olyan rég akko-riban.

Erről a Blénesiről én is hallottam annyit, hogy egy gheorgheni nagy gazdag ember fia volt. Előbb csak otthonról lopott, majd mástól, a végén már a Bucsin tetőn állította az autókat, amíg el nem fogták.

De bezzeg, másként szerepelt a Suta bá meséi-ben, de milyen máskép.

— Jaj, micsoda ember vót — dicsérte. — Mi-csa ereje vót annak, jajajaj! Egyszer hét csendért pocskéolt össze — magyarázta. — Pedig mindagyk puskával vót s ő csak egy kicsi fészivel. Hiszik-e?

— Há mikor az alfali jegyzőt megsúfolta — lelkesedett az öreg — azt hallgassák csak meg — kezdte rá.

— Az úgy vót tuggyák, hogy a jegyző agle-gén vót, osztán nála szógált Kis Eszterke egy vékon leányocská, alig tizenhat esztendőös. Biza a jegyző csuffá tette szegényt, osztán letagadta. Az apját meg hogy kiabált, hát még az örsre is elvitette. De ez nem is vót az első, akivel úgy csinált. Na, de egyik éjjel csak béállt a jegyzőhöz Blénesi Pista. Mái se tuggyák, hogy jutott bé, pedig a jegyző a csendér örs mellett lakott. Aszongyák majd össze csinálta magát ijedtében, mert Blénesi egyszeribe neki tartotta a pistolyt s poroncsolta hatalmason,

hogy vessen le mindent, de hamar. Pedig csak ga-tyásan reszketett a jegyző. Na, de le kellett vesse azt is ha Blénesi mondta. Le is vetette bajosan, ak-kor osztán Blénesi oda kötötte úgy csórén az ágy lábához s egy jó bogos szíju ostorral úgy elverte, de úgy, ahogy csak tudta. Biza. Csak nyögött a jegyző, mert kiáltani se hatta, aszonta lelővi, ha kiált. Mikor elvégezte, csak ki az ablakon s ereszd, ott se vót egyből. A vót a legén! Na ugyi! A jegyzőt úgy kapták reggel csórén az ágy lábához kötve, csu-pa hurka vót s megbánás, bizonuristen.

— De há mikor a nagy autót megállította, tele adópénzzel, — folytatta az öreg. — Utolsó kraj-cárunkat fizettük bé vót, hogy végre ne hajosák a fél falut, mert ránk ijesztettek vót nagyon. Jaj, vitte az autó a drága sok pénzt. Igen, de másnap már jött a híre, hogy megállította Blénesi s elszedte tőlük egy szálíg ügyesen. Aszongyák, szét is ado-gatta a falu szegényei között, csak azok titkolták, mert vót eszük.

Diadalmasan nézett ránk Suta bá. — Na! De há mikor a gazdag zsidót rabolta ki, aki pénzt adott a szegénynek nagy kamatra, osztán eldobolta feje alól a párnát. Kibabrált biza avval is atyásan. De há mikor kirabolta a gheorgheni nagy rafikot — csillogott a szeme büszkén. — Elhorta biza onnan a jó vastag szivarakat. Osztán a mezőn szétadogatta a szegényeknek. Mindegyikhez odalükkent szép fehér lóván a Szellón, osztán marékkal attá a szivarat. Biza. Egyszer meg egy tehenet állított bé bor-jástól egy nagyon szegén ögyvez asszonhoz. Reggel, mikor ment ki az asszon, há csak ott van a tehen s rajta az irás amit Blénesi akasztott vót a nyakába. — Ez a magáé hajja! — a vót reja írva... Ijjen em-ber vót az! — büszkélkedett Suta bá.

— Dérík émbér vót, — örvendezett az öreg Pi-tyik is.

Én is feltüzesedtem nagyon s nekem is hősöm lett Blénesi Pista a fehér lovával és sokszor kíván-tam, hogy bár arra felé is eljőnne igazságot tenni.

Mondom, rajongott Suta bá Blénesi Pistáért s ha valaki közbe szólt, hogy — igen de elfogták, — hát csak legyintett az öreg, hogy — azt csak az urak hazudják. Dehogy lehet azt elfogni! Nincs az a csendér, aki arra kezet tegyen, nincs az a börtön, ami azt fogva tarcsa, csak most bujkál valahol, várja, hogy csendesedjék az idő, osztán elé jó az...

A favágókra gondoltam vissza, ahogy néztem a féől fámat, melyre csendesen telepedett a hó s még az is az eszembe jutott, hogy annyi szomorú igazságtalanság van erre minálunk, de annyi, hogy muszáj béállni Blénesi Pistának akárhogy is. Ki ceruzával, ki más egyébbel.

Törvénnyel rendezik a városi közüzemek alkalmazottainak nyugdíjügyeit

Bucurestiből jelentik: Az 1937 augusztus 7-én életbeléptetett módosító nyugdíjtörvény arról intéz-kedik, hogy nyugdíjmegállapítás, özvegyi nyugdíja-zás, nyugdíj revízió és helyesbítési kérésekhez mel-lékelni kell az összes előírt okmányokat. Az eset-ben, ha az érdekelt fél egy éven belül nem adná be, illetve nem pótolná a hiányt, kérését elutasítják és nyugdíja elévül. Nagyon sokan vannak olyanok, akik kérésüket beadták ugyan, de annak elintézését nem sürgették, a szükséges okmányokat nem adták be ezeknek kérését elutasítják és visszamenőleg — ha egy év eltelté után adnak is be újabb kérést, nyug-díjra igényt nem tarthatnak. Erre a fontos körü-ményre felhívjuk az érdekelték figyelmét azzal, hogy kellő időben adjanak be minden okmányt és ha 4—6 hónap után sem kapnak választ a nyugdíj-pénztártól, sürgessék meg az elintézését, mert ellen-kező esetben érzékeny anyagi károsodást szenved-nek.

A városi közüzemek alkalmazottainak nyugdíj-ügye még mindig nincs rendezve. A nyugdíjpénztár arra az álláspontra helyezkedik, hogy ezen tiszt-viselőcsoport a multban nem fizetett nyugdíjjáru-lékot, vagy ha fizetett is, a városok nem fizették át a nyugdíjpénztárnak és így a szolgálati időt nem számítják be.

Szó van arról, hogy törvénnyel rendezik ezt a kérdést is, amire precedens is van: a mult év feb-ruár 16-án megjelent a törvényt a monopólihvatal alkalmazottainak nyugdíjügyét rendezi és lehetővé teszi azt is, hogy visszamenőleg az egész szolgálati időre utólagosan fizessék be a nyugdíjjáru-lékot.

Mivel több százra tehető azoknak a száma, akik ebbe a csoportba tartoznak és még ma sincs rendez-

ve nyugdíjügyük, bizonyára meg fogják találni a módját annak, hogy ez a kérdés is kedvező elinté-zést nyerjen.

SCALA

Hófehérke

és a 7 törpe

Walt Disney világfilmje

Mindenki nézze meg ezt a felejthetetlen világcsodát!

Csak még ma, 3—5-ig

VARIÉTÉ

Tragikus élet

Irta: MÁRAI SANDOR

Vence-ban, Nizza mellett, ötvenhat éves korában meghalt René Schickele, az elzászi költő. Mi baja volt? Az orvosi tényt nem ismerem, az emberit, azt hiszem, igen. Meghalt, mert két szíve volt: németül és franciául érzett. Most, mikor a német és francia megint egyszer összeült között a világban, a költő, aki e népek helyett egyforma bensőséggel érezte ez összeütközés tragikumát, lehunyta szemét.

Ez az ember, ez a nemes és színes költő csendes hősiességgel viselte származása tragikumát. Az elzászi óvatos parasztfajta: a történelem kemény iskolájában megtanulta a haligalást, az alkalmazkodást, megtanult németül beszélni és franciául érezni, megtanult mindenkefelett elzászinak maradni. Abba a regionalizmusba menekült, mely szorongatott helyzetében az egyetlen lehetséges szellemi magatartás: a strasbourg polgár elsősorban strasbourg volt, aki őrzött francia tricolorot a padlason, amikor a fekete-fehér-piros zászló lengett a város háza tornácán, de karácsony este teli torokból énekelte a „Stille Nacht, Heilige Nacht“-ot, míg a főtéren a Marseillaise-t harsogta a francia katonazenekar. A történelmi sors alkalmazkodásra tanította az elzászi népet, ügyes és gyakorlati haszonlesésre s mindenkefelett heves és makacs lokálpatriotizmusra. Az elzászi paraszt számára a haza: a falu, a határ, ameddig a szem ellát. Itt fogja az eke szarvát, munka közben franciául beszél és németül érez, vagy fordítva is; s lehetőleg nem vall színt. A világ veszélyes. Az otthon, a falu és a táj biztos és valóságos.

Az elzászi költő mindig egy különös honvágy nosztalgiájából volt költő. Sok éve már, hogy utoljára beszéltem René Schickele-vel, a párisi balpart egyik kölcsönkönyvtárának olvasótermében, a rue du Cherche-Midi híres elzászi könyvszalónjában, ahová eljártunk néha Párisban élő középeurópaiak, német szóra, német könyvekért, folyóiratokért. Az elzászi költő a házigazda személyes udvariasságával fogadta itt középeurópai barátait. Művében volt valami sugárzás és nyugtalanság: a háború utáni középeurópai, főként német szellemiség zavaros iskoláit, az expresszionista, dadaista, kollektivisták kísérleteket idejében kiheverte ez a lélek; nyelve német volt, szelleme mélyen és őszintén francia. Mint a szellem nagyköveté, úgy vándorolt ez a lélek Nyugat és Kelet között, közvetítette a nyugati lélek tapasztalatait a német nyelvterület felé, a legjobb francia írókat szólaltatta meg német nyelven s megalapította azt az „Európai Könyvtárat“, amely hivatva lett volna a féltékenységtől évtizedeiben pacifikálni Nyugaton és Középeurópában a lelkeket. Schickele mindig hazajárt „élmény“-ért Elzászba; legjobb regényei: „Hans im Schnackenloch“ és a terhes nyelvvezető, erős kézzel formált „Benkal, der Frauentröster“ — újságírók jegyzetei, mint a „Kiáltások a boulevardon“ és a „Genfi út“, mind békíteni akartak, megismertetni, összehozni. Két ellenfelet akart megengesztelni s ez a két ellenfél rokon volt számára, az ő kis családjának hatalmas őse mindkettő: a német és a francia. Ez a kétszívű ember tudta, hogy minden engesztelési kísérlet tragikusan reménytelen; tudta, hogy a két lelket nem lehet egygyőltetni. Ettől szenvedett.

Most, mikor a két hatalmas őst egymás megsemmisítésére készül, az elzászi költő elvonult a francia délre s elhallgatott. Mifajta fájdalom kiálthatott ebben a lélekben, az utolsó európaiak egyikének lelkében, mikor látnia kellett mindannak pusztulását, amiben hitt, amit szeretett? Meghalt, mert két szíve volt s egyik sem bírta gyűlölni a másikat. Meghalt, mert elzászi volt, mert európai volt a szó kettős, félelmes értelmében. Nem lehet kétféle élni, állást kell foglalni. Tudta ezt és képtelen volt rá. Azt hiszem, ezért halt meg Vence-ban, ötvenhatéves korában; szívében a Marseillaise-el s ajkán egy német búcsúszóval, melyet odavetett az életnek.

Közyűlést tartott a Múzeum Egyesület

Báró Jósika Jánost választották elnöké.

Clujról jelentik: Ardeal egyik legjelentősebb köznevelődési intézménye, a Múzeum Egyesület vasárnap tartotta évi közgyűlését Clujon. A közgyűlést báró Jósika János alelnök lendülettel szavai nyitották meg, majd Kántor Lajos dr. titkár az egyesület elmúlt évi tevékenységéről szóló jelentést olvasta fel. Beszámolt az egyes szakosztályok 1939 évi működéséről, amely idő alatt 23 népszerűsítő és 15 szakelőadást tartottak Clujon. Az egyesület tavalyi működésének legjelentősebb mozzanata volt a gheorghenii vándorgyűlés. A népes díszüléssel, amelyen 12 szónok üdvözölte a Múzeum Egyesületet, köztük a város hivatalos küldöttje, a görög katolikus egyház, az Astra kultúregyesület, az állami liceum képviselője, az összes kisebbségi felekezetek és társadalmi egyesületek, az egyesület hivatása tudatában levő odaadását bizonyítja — mondotta a jelentés.

A pályázatokról szóló jelentés, a bizottságok kiküldése és a választmány kiegészítése után az elnöki szék betöltésére került a sor. A gróf Wass Béla halálával megüresedett elnöki szék betöltésére

báró Jósika János alapító tagot, az egyesület eddigi alelnökét ajánlotta megválasztásra a választmány, akit a közgyűlés közfelkiáltással elnöké választott. Alelnökké Tavasz Sándor dr. bölcsészeti szakosztály elnököt választották.

Végül a közgyűlés elhatározta, hogy az állam Ugron István elnöke alatt tárgyalásokat folytató bizottságba Tavasz Sándor dr.-t is felvegyék és Ugron István igazgatót távollétében báró Jósika János elnök helyettesítse.

Nagy ünnepek a fővárosban és az országban az új alkotmány életbelépésének évfordulóján

Bucurestiből jelentik: A II. Carol király alkotmány megszavazásának második évfordulóján a fővárosban nagy ünnepek voltak. Dél előtt a pátriárkán ünnepélyes Te Deum volt, amelyen megjelent Nicodim pátriárka, Tatarescu Gheorghe királyi tanácsos, miniszterelnök, Vaida-Voevod Alexandru királyi tanácsos, a NUF elnöke, a kormány tagjai, valamint a NUF vezető egyéniségei. Az ün-

nepély alkalmával Vaida Alexandru és Georgescu Petre tábornok, a NUF nemzeti gárdájának parancsnoka beszédet mondtak. Ezek a beszédek a képviselőházban hangzottak el, ahol ekkor szentelték fel a NUF fővárosi szervezetének zászlaját. A zászlószentelés után az előkelőségek végignézték a fővárosi NUF-alakulatok díszfelvonulását.

Az alkotmány második évfordulója ünnepélyes keretben folyt le Timisoarán is

Az alkotmány kihirdetésének második évfordulóját Timisoarán is méltóan megünnepele-
ték. A házakon lobogók lengtek, az üzletek kirakataiban pedig Carol király öfelsége és Mihai nagyvajda, nemzetiszínű szalagokkal ékesített képei díszeltek. Az összes templomokban dél-

előtt hálaadó istentiszteleteket tartottak. A józsefvárosi görög keleti székesegyházban az istentiszteletet nagy papi segédlettel Tiucra Patrichie dr. főesperes tartotta. A templomban megjelent Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Dragalina Corneli tábornok-hadosztályparancsnok, Lungulescu Ilie ítélőtáblai főelnök, Tieran Emil dr. városi alpolgármester, ezenkívül képviselve voltak az összes polgári és katonai hatóságok, egyesületek, testületek és a polgárság. Istentisztelet után Marta Alexandru dr. királyi helytartó és Dragalina tábornok végignézték a kivonult díszszázad felvonulását. A római katolikus püspöki székesegyházban Kayser Lajos nagyprépost, pápai prelátus mondtatta az istentiszteletet, amelyen megjelent a papság, a hatóságok képviselői és a hívők nagy száma. A református templomban Debreczeni István vezető lelkész, az evangélikus templomban Argay György főesperes és a belvárosi zsidó templomban Drechsler Miksa dr. főrabbi tartotta a hálaadó istentiszteletet.

Délután négy órakor a városi színházban a Nemzeti Gárda rendezésében nagy műsoros ünnepség volt, amelynek védnöke Marta Alexandru dr. királyi helytartó volt. Az ünnepségen résztvettek a Lyra vasúti kultúregyesület, a városi villanyüzem és az ipari liceum zenekara és dalárdái is. A zeneszámok során bemutatták Dragoi Sabin több művét is. Az ének- és a zenedarabok között hazafias költemények kerültek szavallásra. Az ünnepség a királyhimmusszal ért véget.

Ki rekvirálta el 1919-ben a timisoarai mentők két gépkocsiját

Érdekes kérdést kell tisztáznia annak a pernek, a mely már öt év óta van folyamatban. A timisoarai mentőtársulat szerint ugyanis a társulat két autóját még 1919-ben a megszálló szerb csapatok elvitték, de a Jugoszláviában végzett nyomozás nem tudta megállapítani, hogy melyik hatóság rendelkezései rekvirálták el azokat és mi lett a gépkocsikkal. A mentőtársulat végül is 1935-ben kártérítési pert indított, mert az a felfogás alakult ki, hogy az 1927-ben kötött román—jugoszláv egyezmény alapján a román állam köteles kártérítést fizetni a megszálló szerb csapatok által okozott károkért. Az államügyvéd azonban a törvényszéki tárgyaláson arra hivatkozott, hogy a rekvirálás egy idegen hatalom háborús ténykedése volt és ezért nem lehet a román államot felelőssé tenni. Utalt arra is hogy a mentőtársulat nem tudja igazolni a rekvirálás megtörténtét, ezenkívül a két autóért kért négyezer lejt is kifogásolta és szakértő kiküldését kérte a gépkocsik tényleges értékének megállapítására. A törvényszék a kérelemnek helyt adott és elreadelte egy szakértő kihallgatását.

CAPITOL MA A POLLO

A POSTAKOCSI

Az amerikai filmművészet egyik legjobb és legszebb alkotása. A főszerepekben:
CLAIRE TREVOR — JOHN WAYNE
Rendezte: John Ford

BETTE DAVIS

a legújabb nagysikerű filmjében
AZ ÖREG LEÁNY
Nagy társadalmi dráma. — Szereplők:
MIRIAM HOPKINS, GEORGE BRENT

= HIREK =

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

18—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Az áruközvetítő

Hogy mestersége volt apámnak: hazudnék, hogyha mondanám, kávéházban lebzseltem napestig és véle ott csücsült mamám, én is ott jöttem a világra, tanuk likőrök, konyakok, ott nőttem férfivá és mostan áruközvetítő vagyok.

A kávéházban ülök, kérem, reggeltől késő estelig, száz féllal tárgyalok tanyámon, időm üzlettel eltelik, gúnyolnak ügynököknek, vigécnek, de arra én mit sem adok, a fő, hogy száz percentet nyerjek, — áruközvetítő vagyok.

Nincsen tőkém, nincs tartalékom, nem állítom ezt nagyozón, húsz leiem sincsen olykor-olykor, hogy kifizessem pikkolóm, nincs pénzem árfőcözetre, bánatpénzt én nem adhatok, de ennek ellenére mégis áruközvetítő vagyok.

Nincs oly dolog, amihez értek, hisz semmi sem tanult szakom, azonban nincsen olyan szükséglet, melyet nem ajánlok vakon, a nagy világon semmi sincsen, mit bátran föl nem vállalom, mert hát hiszen — vagy mi a fránya, — áruközvetítő vagyok.

Ködmönt, zsinórt, zsírt liferálok, kesztyűt, szalonnát, bekecsét, kapható tölem zab, üveg, bor, lepedő, kamásli, ecset, mindegy nekem a mennyiség is, sokat s keveset is adok, a fő, hogy sefteljek, mivelhogy áruközvetítő vagyok.

Hogy nem tudok jól kalkulálni azt senki nem foghatja rám, eladom a kötést nyereséssel, melótt még szállítanám, hogy veszt talán, ki elvállalta, azon biz én nem sírhatok, nyerek és ez természetes, mert áruközvetítő vagyok.

Dúsgazdag férfi lesz belőlem, meglássátok ti, emberek, lesz autóm, pénzem, babám, házam s hasam kövér lesz, szép kerek, hacsak úgy közbe tán esetleg pár évi börtönt nem kapok, hisz megtörténhetik ez is, mert áruközvetítő vagyok.

KÖRÖ PAL

— A közhivatalnokok kinevezési törvényének végrehajtása. A közhivatalnokok kinevezésére és előléptetésére vonatkozó új törvényhez elkészült a végrehajtási miniszteri utasítás. A rendeletet a hivatalos lap ma közölte.

— A passzív légvédelem részletes szabályozása. A légi támadások elleni védekezésben részvételre és ennek módozataira vonatkozó törvényhez szakszerűen kidolgozott részletes végrehajtási utasítás jelent meg. Műszaki kiszámításokat tartalmaz az óvóhelyek építésének anyagáról és méreteiről, a különböző épületek biztonsági értékéről, tűz és gáz-támadások esetén teendőkről és az eljárás módjairól és eszközeiről.

— Összeült a legfőbb japán haditanács. Tokióból jelentik: A legfőbb japán haditanács hétfőn a császár elnökletével ülést tartott, amelyen a hadsereg főparancsnoka, a vezérkari főnök, a tengerészeti főparancsnoka és a hadügyminiszter voltak jelen.

— Két ellenzéki párt alakult Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: Stojadinovic volt miniszterelnök, aki radikális-párt néven új pártot alakított, engedélyt kért az illetékes hatóságoktól az új párt működésére. Dsambuljik Jovanovic egyetemi tanár „nemzeti parasztpárt” néven szintén új pártot alakított. (Rador.)

— Megérkezett Angliába az ellunyt kanadai kormányzó holtteste. Londonból jelentik: Tweedsmir kanadai kormányzó holtteste hétfőn megérkezett Angliába. A koporsót egy Oxford melletti kis faluba szállították és az ottani családi sírkertben temetik el. (Rador.)

— Hohenlohe hercegnő és leányának balcsese. Bernből jelentik: A Hornberg Hotelia fedélzetéről lezuhant hatalmas hőtömeg megsebesítette Hohenlohe hercegnőt és leányát, valamint Blake pasa török tábornokot. (Rador.)

— Beteg az angol légügyi miniszter. Londonból jelentik: Kingsley Wood légügyi miniszter néhány nap előtt erősen meghűt és ezért most lakásán ápolják. A miniszter ennek következtében nem vehet részt a légügyi költségvetés pöntekre kitűzött tárgyalásán. Valószínű, hogy ezért a költségvetés tárgyalását néhány nappal elhalasztják. (Rador.)

— VIDÉKI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE. Egyes helyekre a Déli Hírlap az utóbbi időben elkesztetten érkezik úgy, hogy előfizetőink nem kapják meg az újságot az eddig megszokott pontos időben. Ennek oka az, hogy a vonatok még mindig késéssel közlekednek, egyes vonatokat pedig ideiglenesen beszüntettek. Így nem közlekedik az a reggeli vonat sem, mely lapunkat az orsovai, turnuseverini vonalon szállította, valamint ennek elágazásaira. A vasútigazgatóság szerint a rendes közlekedés rövidesen újra megindul. Addig előfizetőink és olvasóink szíves elnézését kérjük a rajtuk kívül álló okok miatti késedelemért.

— Kultúrelőadás. A timisoarai izraelita hitközség legközelebbi kultúrrendezvényén, március 3-án, vasárnap délután 6 órakor, Márton Izidor tanár „A méceses valódi és szimbólikus jelentősége a zsidó életben” címen tart előadást. Ingyen belépés mellett vendégeket szívesen lát a rendezőség.

— A Vörös Kereszt műsoros ünnepélye. A Vörös Kereszt Egylet timisoarai fiókjának műsoros ünnepélye március 3-án délután négy órakor lesz a városi színházban. A műsoros ünnepélyen a timisoarai óvodák is közreműködnek. Jegyek a színházi pénztárnál válthatók.

Elejtett szeméit

harisnyáin olesón és gyorsan felszedjük

Mikó Frida

Dauerbach-palota

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Szerdán, február 28-án a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

I. kerületben a 10 Mai utcában levő Blumberg gyógyszer-tár.

II. kerületben a Badea Cartan téren levő Maszalts gyógyszer-tár és a Stefan cel Mare utcában levő Zeiner gyógyszer-tár.

III. kerületben az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszer-tár.

IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Csillag gyógyszer-tár.

V. kerületben a Corvin gyógyszer-tér és Fratellan Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

— Magyar nyelvű lelkigyakorlatok férfiak és nők részére. Péter Hajdú Leander, szentferencendi vikárius március 10—14 napjain Timisoaran lelkigyakorlatokat tart férfiak és nők részére. A lelkigyakorlatok március 10-én kezdődnek. Jövő vasárnap este félhét órakor a IV. kerületi zárdatemplomban a nők számára lesz bevezető és áldás, este nyolc órakor pedig a IV. kerületi plébániatemplomban a férfiak lelkigyakorlata kezdődik. Március 11., 12. és 13-án délelőtt nyolc órakor a nők számára szentmise és szentbeszéd, míg délután félhét órakor a lelkigyakorlatokat tartják meg. A férfiak számára a lelkigyakorlatok ezeken a napokon este nyolc órakor kezdődnek. Március 14-én délelőtt 8 órakor a zárdatemplomban szentmise, amelyen a lelkigyakorlatokon résztvevő nők közös szentáldozáshoz járulnak. Ezt követően rövid befejező imetlem, majd pápai áldás. A férfiak március 14-én este hét órakor meggyónnak, utána pedig meghallgatják a konferenciabeszédet. Március 15-én, pénteken reggel negyednyolc órakor a plébániatemplomban a férfiak számára szentmise, amely alatt a férfiak közös szentáldozáshoz járulnak.

— A Katolikus Munkás Egylet felhívja tagjait, hogy február 29-én, csütörtökön este fél 9 órakor a Magyar Házban tartandó munkás előadásokon szíveskedjenek megjelenni.

— Hanes Tiberiu dr. városi vállalati igazgató beiktatása. Hanes Tiberiu dr. volt közigazgatási felülvizsgáló bírósági tanácselnök, akit kineveztek tíz egyesített városi vállalat igazgatójává, ma kezdi meg ezeknek a vállalatoknak átvételét. Állásába való hivatalos beiktatása szombaton, március 2-án délelőtt megy végbe.

— A mehalai telekbíró nyugalomba vonul. Vuia Ioan mehalai városi telekbíró a szolgálati korhatár elérése következtében március elsején nyugalomba vonul.

— Tetőtlenítés. A városi vezetőség minisztertanácsai határozat alapján utasította az egyes városrészek telekbíráit, hogy az eltervesedett és elférgesített személyeket minden hét keddjén a járványkórházba küldjék fertőtlenítésre. A telekbírák a rendelet alapján a város külső részein összeszedik azokat a személyeket, akiknek fertőtlenítéséről gondoskodni kell. Az államrendőrség a város területén és a város határában csavargó vándorcigányokat is összeszedi fertőtlenítésre.

— Túlságosan vérmes emberknél, kiváltkán akiknél az igen nagy nedvdűsság mindenféle kellemetlen tünete, mint gyors elfáradás, elbágyulás, a teltség érzete, gyakran jelentkezik, kitűnő hatással szokott járni, ha néhány héte naponta reggel, éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

— Megfagyott asszony holttestét találták. Icloda és Stamura Romana községek határában a hóban megtalálták Folescu Nasta hatvanöt éves stamurai asszony holttestét. Az asszony néhány nap előtt Unip községbe indult, hogy meglátogassa a bátyját, de útközben hóviharba került és megfagyott.

— Leesett a lépcsőről és nyakát szegte. C'ocoi Domnica, negyvenegy éves chechesi asszony leesett a padláslépcsőről és fejével előre a földre zuhant. Ciocoi Domnica a baleset következtében a nyakát szegte és meghalt.

Mozi

Broadway rózsája

A Corso mozi legközelebbi filmje.

Ez a film a legutóbbi évtized könnyű zenéjét foglalja magába és a vidámság, valamint kedélyesség letűnt korszakát eleveníti fel. A film szereplői Al Johnson, az ismert és megcsodált énekművész, Alice Faye és Tyrone Power, akik nagyszerű triót képeznek. Ezzel a szereplőkkel, a változatos cselkménnyel és kivételes, pompázó kiállításal az egész világon nagy sikert aratott a monumentális filmoperett, amely kitűnő zenéjével is kiemelkedik a többi hasonló film közül. A Broadway rózsája elzárhatólag nálunk is méltó fogadtatásban részesül a közönség részéről.

MŰSOR:

Szerda, február 28.

APOLLÓ: Az öreg lány (angol film.)
CAPITOL: A postakocsi (angol film.)
CORSO: Huckleberry Finn kalandjai (angol film.)
SCALA: Hófehérke és a hét törpe (német film.)

83 éves korában ez a nő nem fél a reumától

Ez az idős hölgy az első reuma - rohamot 1931-ben kapta és a fájdalmak a karokból lassan tovább terjedtek a többi testrészre. Nem tudta, mit csináljon. Először mindkét karjában érzett fájdalmakat, azután, idővel a fájdalmak mind hevesebbek lettek és ujja hegyéig értek. Azután a fájdalmak a térdekbe és az ízületekbe hatoltak, miáltal hosszú ideig akadályozva volt mozgásában. Egy barátja azt ajánlotta, hogy szedjen Kruschen sókat. Ma már meggyőződött, hogy ezek a sók többet használtak, mint minden gyógyszer, amelyet addig kipróbált.

A reumátikus fájdalmakat és a merevséget a húgysavkristályok okozzák, amelyek tühegyesek és az izmokban és ízületekben rakódnak le. A Kruschen sók előmozdítják a máj és a vesék működését és segítik, hogy a túltengő húgysavat, amely minden fájdalom oka, kiküszöböljék. Árak: 95 lei nagy üveg és 00 lei a kicsi. Minden gyógyszerárban és drogériában kapható.

(—) Deixner Gyula szállodatulajdonos halála. Deixner Gyula volt gyáros, a Carlton szálloda részvénytársaság egyik alapító igazgatósági tagja, hosszúságos szenvedés után hatvankét éves korában meghalt. Az elhunyt városunk ipari társadalmának ismert tagja volt és igen élénk tevékenységet fejtett ki. Tulajdonosa volt a megszünt nemz. gyárnak és egyik alapítója a Carltonnak. Halálát gyászolja leánya, Temmer Imréné született Deixner Magda, Temmer Imre közbecsült gyáros felesége, továbbá fia Deixner György, a Carlton szálloda részvénytársaság igazgatója, veje Temmer Imre, valamint kiterjedt rokonság, köztük a Deixner, Temmer, Löffler, dr. Brissker családok. A temetés ma, szerdán délután fél négy órakor megy végbe a zsidó temető halotti csarnokából.

Üzlethelyiség kiadó

a Józsefváros főútvonalán
Bul. Carol 16 Bővebbet III.
ker. Str. Melianu I szám.

(—) Új cukrászmesterek és segítők. Albu Constantin Iosefinei cukrászdájában, a cukrászok céhének elnöke helyiségében, az illetékes bizottság előtt tegnap érdekes vizsga volt. Gyakorlati tudásáról és ipari felkészültségéről tett bizonyítást megfelelő szakemberek jelenlétében a szakma több mestere és segítők. A kitűnően sikerült vizsga után mesterkönyvet kapnak Meskó Dezső és Bader Jakab, míg Baran Alexandru, Stöber Vladimir, Jeck János, Mayer Béla és Aranyos Pál segítők, a vizsga eredménye alapján munkakönyvet kapnak. A két új mestert és a segítőköt a szaktársak melegen ünnepelték.

(—) A petróleum kormánybiztosság újabb rendelkezése. A petróleum kormánybiztosság közli, hogy a tízezer liternek nagyobb tartalommal rendelkező fémtartályokat csak a kormánybiztosság előzetes engedélyével lehet egyik helységből a másikba szállítani, eladni, bérbe adni, vagy ilyen tartályt felszerelni és üzembe helyezni. A rendelet ellen vétőket szigorúan büntetik.

(—) Orvosi hír. Dr. Sattler fogorvos hazatért és újból rendel. I., Bul. I. G. Duca 2., délután 9—1-ig, délután 3—5-ig.

(—) A hivatalos protekcija. Balica Stefan resitai lakosnak pere volt a timisoarai ítélőtáblánál. Erről a perről tudomást szerzett Milea Valeriu, a Resita-művek volt hivatalos igazgatója is, aki nagyszerű összeköttetései révén való hivatkozással azt ígérte, hogy kedvezően intézti el az ügyet. Ezért kisebb-nagyobb összegben 13.400 leit és ötven üveg bort kapott. Amikor kiderült a család, Balica pert indított Milean Valeriu ellen, akit a törvényszék távollétében hat hónapi fogságra ítélte. Ezenkívül az okozott kár megtérítésére is kötelezte.

(—) Sikasztó pénzbeszedő a törvényszék előtt. A helybeli törvényszék sikkasztás miatt három hónapra ítélte Dimitrescu Iancu, a Dacia timisoarai lap pénzbeszedőjét, aki a vádirat szerint hetezerszáz leit eltulajdonított és azt a saját céljaira használta fel.

(—) Passiójáték. A Katolikus Népszövetség harmadik kerületi leánycsoportja vasárnap, március 3-án délután 4 órai kezdettel a Novotny-féle nagy teremben élőképekben előadja Jézus Krisztus kínszenvedéseinek jeleneteit. A játékot a Bessenyei-telepi népszövetségi leánycsoport éneke kíséri. A kardalok szövegeit Máté evangéliumának megfelelő részei képezik.

(—) Két japán tábornok halálos szerencsétlensége. Tokióból jelentik: Hisao Ozoki dandárparancsnok és Misao Okada hadosztályparancsnok, valamint három repülőbiztos és egy katonai műszerész Hioto közelében repülőszerencsétlenség következtében életét veszítette. A két tábornok a Mandzsukóban folytatott tárgyalások befejezése után visszatérőben volt a japán fővárosba. (Rador.)

(—) Angol-norvég tengerészeti egyezmény készült. Londonból jelentik: Londoni mértékadó körökben úgy tudják, hogy néhány napon belül angol-norvég tengerészeti egyezményt kötnek. Az egyezmény következtében Nagy-Britanniának módjában áll majd angol áruk szállítására norvég hajókat igénybe venni. Az angol kormány egy millió tonna ürtartalmú norvég hajót kíván bérbevenni.

(—) Egyházi áthelyezés. Pacha Agoston megyés püspök Ochsenfeld Mihály Sannicolaul-marei segédlelkésszé Tomnatic községbe, Schäffer József tomnatici segédlelkésszé pedig Sannicolaul-Marera helyezte át.

(—) A faipari munkaadók céhének bálja a teljes siker jegyében folyt le a Kultúrpalota helyiségeiben. Ezen a mulatságon felelevenítették a céh egykori régi szokásait, az inasok sorfalat állottak a teremben, az egyes foglalkozási ágak szerszámaival, a céh szimbólumaival sorakoztak és a közönség lelkes ünneplése közben vonult be a terembe Dora Jánosné bálánya, akit Novac Traian céhelnök vezetett be. Ezután Novac elnök üdvözölte a városi hatóság megjelent képviselőit és a közönséget, majd megkezdődött a tánc. A Biró-jazz és egy cigányzenekar hangjaira reggel hét óráig tartott a tánc és vigalom. Nagy érdeklődés közepette ment végbe a szépségverseny, amelynek értékes díjait Franzén Edit, Kocsik Anny és Jäger Rózsi nyerték. Kisrészletet továbbá vadonatúj bútorarabokat, fali tükröket, virágállványokat, székeket és egyéb praktikus tárgyakat. A mulatság úgy érkezőleg, mint anyagilag igen szép eredménnyel végződött.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Zugrav Ana Cezarina, Mucsi Mária Magdolna, Lenyák Angéla, Rusanda Rodica, Weinberger Ervin, Marton Veronika, Pálfalvi Juliánna.

(—) Halálozások. Meghaltak: Bodnarek Ferenc hatvanhat éves vendéglo, Kardos Arnold ötvenkilenc éves volt jegyző, Kitzberger József harmincegy éves napszámos, Andrez Mihály nyolcvan éves földműves, Dobner György tizenhét éves fémtöltő, Futó Béla húsz éves asztalos, Csírok István ötvennyolc éves napszámos.

(—) Esperesi kinevezés. Balan Ioan dr. lugoji görög katolikus püspök tiszteletbeli esperessé nevezte ki Taglasiu Ladislau, Timisoara-elszabatinai görög katolikus plébánost. A népszerű, közbeesült plébános kinevezése őszinte örömet váltott ki a társadalom széles köreiben.

Leendő és szoptató anyáknak

a rendszeres székelés különösen fontos. Az emésztési folyamat alatt előálló salakok - ha azokat nem távolítjuk el rendszeresen - megmérgezik a vért és a testet és veszélyeztetik úgy az anyát, mint a gyermekek egészségét. Előzze meg a veszélyt Leo-Pills tisztító növényi hajtó használatával. Hatása enyhe és mindig biztos.

Kapható: 20 vagy 60 tablettát tartalmazó csomagolásban.

Leo-Pills Laxativ

(—) Új petróleumforrásokat találtak Oroszországban. Moszkvából jelentik: Grozny helysége től mintegy hatvan kilométernyi távolságra, 30 kilométeres hosszúságban, újabb gazdag petróleumforrásokra bukkantak. A kitermelési munkálatokat rövidesen megkezdik és körülbelül 500 új szondát állítanak fel. (Rador.)

(—) Farkasok felfaltak négy dohányesem-peszt. Belgrádból jelentik: Négy dohányesem-peszt Montenegro nyugati részén farkasok támadták meg és felfaltak őket.

(—) Új üstökös fedezett fel egy magyar csillagász. Budapestről jelentik: Kulin magyar csillagász új üstökös fedezett fel. Az új üstökös, amelyet felfedezője nevére keresztelnek el, 147 millió kilométernyire van a Földtől, míg a Nap és a Kulin-üstökös közötti távolság 212 millió kilométer. (Rador.)

(—) Elhunyt volt jegyző. Kardos Arnold volt községi jegyző 59 éves korában meghalt. Hosszú éveken át Sipet községben volt jegyző, majd megvált a tisztviselői pályától és a kereskedelmi pályára lépett. Legutóbb ingatlanforgalmi ügynöksége volt. Szorgalmas, dolgozó embernek ismerték, aki a társadalmi érintkezésben is népszerű volt. Gyászolja felesége, született Fodor Rózsi, leánya, Kardos Mucsi, nővére, Rózsa Gizella, Rózsa Benő ismert belvárosi szücs felesége, sógora és kiterjedt rokonság. Ma, szerdán délután fél négy órakor temetik a zsidó temető halotti csarnokából.

Temmer Imréné született Deixner Magda és Deixner György, valamint Temmer Imre fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy szeretett jó édesapát, illetve apát

Deixner Gyula

február 27-én, életének 62-ik évében hosszabb betegség és szenvedés után elhunyt. Temetése február 28-án délután fél négy órakor lesz a zsidó temető szertartási csarnokából.

Timisoara, 1940. február 27.

FELEJTHETETLEN EMLÉKE őrökké ÉLNI FOG BENNÜNK!

Részvéltatogatások szíves mellőzését kérjük.

A Carlton szálloda r. t. igazgatósága és felügyelőbizottsága mély megrendüléssel tudatja, hogy

Deixner Gyula

ur

volt gyáros és a Carlton r. t. alapító igazgatósági tagja hosszabb szenvedés után, életének 62-ik évében f. hó 27-én reggel elhunyt.

Temetése f. hó 28-án, d. u. fél négy órakor a zsidó temető szertartási csarnokából fog véghezmenni.

Emlékét és értékes munkásságát mindig kegyelettel fogjuk megőrizni!

KÖZGAZDASÁG

Megszűnik az amerikai Morgan-bankház

Newyorkból írják, hogy ez évi április 1-ével a világ legnagyobb bankháza, a J. P. Morgan-cég, megszűnteti banküzleteit. Kérvénye befutott az állami felügyeleti hatóságokhoz, hogy J. P. Morgan-Company elnevezés alatt működhessen tovább.

Morgan neve fogalom volt a tengeren túl. Vállalatainak és intézményeinek alaptőkéje meghaladta a 62 milliárd aranydollárt. Ez csillagászati szám s így túlszárnyalta a Vanderbilteket, Astorokat, Rockefellereket, sőt az United States Steel Corp. (amerikai acéltröszt) útján az államot is. A céget a 19. század elején J. S. Morgan alapította, fia John Pierpont Morgan tette naggyá s érdekes, hogy vagyona alapjait az amerikai polgárháború ócska puskákkal való kereskedésével rakta le.

A világháborúban Morganék képviselték Anglia érdekeit

Felemelték a mézárások vágóhídi repülőjének

A nemzeti repülőalap a hivatalos lap 24-iki számában új intézkedést bocsátott ki a vágóhídi nagy és kisvágók által átalányban fizetendő repülőjének módosítása tárgyában. Ez az illeték a kereskedők közt szokásos számlabélyeg pótlására szolgál. Legutóbb, 1938 november 29-én állapították meg. Akkor a számlabélyeg 3 ezrelék volt és az átalány illetéket ennek megfelelő összeggel szabták ki az egyes állatok után. 1939 április 1-től azonban a számlabélyeg és repülőbélyege is 4 ezrelékre emelkedett.

Ennek megfelelően most átértékelte a repülőalap az új átalányilletékeket is. Az új tételek február 25-től kötelezők. Eszerint: nagy szarvasmarha darabjéért, (ökör, bivaly) 32 lei, tehén és bivalytehén 30 lei, öreg borjúért 16 lei, szopós borjúért 7 lei, bárány, juh, és kecskéért 3 lei, sertésért 20 lei, teljes malacért és bárányért 1 leu fizetendő. Ahol a vágóhídon pénzügyi megbízott van, az veszi át nyugta ellenében a fizetéseket. Ahol nincs ilyen megbízott, ott a kötelezett fél havonta jegyzék mellett közvetlenül a Nemzeti Banknál teljesíti a befizetést a T. 118 számlára. A benyújtott jegyzéket a befizetési

sők ugratták be Wilsont, hogy a központi hatalmaknak háborút üzenjen. 1915-ben egy pacifista egyetemi tanár Washingtonban rálőtt, el is találta Morgant, de az öreg kiheverte s a tanárt a bolondok közé csukták. 1936-ban ellenzéki szenátorok, főleg Borah, kezdeményezésére és szorgalmazására eljárást indítottak ellene s kénytelen volt bevallani, hogy ő vitte bele Wilson útján az USA kormányát a világháborúba, mert különben ezer és ezer-millió dollárnyi befektetéseit nem tudta volna visszakapni. Megborzadva hallgatták a szenátorok ezt a cinikus beismerést. Tíz milliónál több ember, élete árával, fizette meg egy lelketlen pénzesember üzleteit. Az antant-hadikölcsön Morgan, — személyesen mondta jegyzőkönyvébe, —

9½ ezer millió dollár ügynöki jutalékot keresett.

nyugta számával ellátva a bank elküldi a repülőalaphoz ellenőrzés végett.

A pénzügyigazgatóságok az általuk beszédett összegeket a hónap végétől számított 10 nap alatt ugyancsak a Nemzeti Bank T. számlájára fizetik be és jegyzéküket a befizetési nyugtaszám ávezetésével a repülőalapoz felküldik. A kisvágók, akik eddig nem fizették be az illetéket, a január 1-től hátralékos összeget szintén a Nemzeti Banknál fizetik be. Február 25-től kis- és nagyvágók egyformán kötelesek fizetni.

— A vasúti autbuszok árúszállítása és az utadók kötelezettség. A CFR igazgatósága rendeletet tett közzé, amely úgy intézkedik, hogy ha a vasúti teherautóknál szállításra átadott árúkat akárcsak az útjuk egy részén árú-rapid vonattal továbbítják, akkor ezek az árúak az utak modernizálásáról szóló törvényben előírt forgalmi és úti illetékek alá esnek. Ezek az illetékek tonnánként és ennél kisebb súlyok után 5 lei forgalmi és 5 lei útpítési összeget tesznek ki. Ha az árú átvételénél számítanak azzal, hogy az utat egészben, vagy részben vasúton kell lebonyolítani, akkor a feladótól mindjárt be kell szedni a két illetéket is. Ha utólag merül fel a vasúton szállítás igénybevétele, akkor a címzett köteles ezeket az illetékeket megfizetni az árú kiszolgáltatásakor.

RÓZSASZÜRET

IRTA: LIGETI ERNŐ

87

Kedélyállapotának leromlását fokozta az is, hogy váratlanul megérkezett felesége és elviselhetetlenebbül gyötörte, mint valaha. Olyan jól meg volt már nélküle. Negyedévenként három-négy napra hazalátogatott, azután kiment a nyaralóba, békében hagyta. Nem veszekedtek, ő sohasem szólt bele az asszony dolgába, az asszony is lemondott, hogy befolyását érvényesítse nála. Legfeljebb úgy érintkeztek, mint a soha össze nem melegedő cégtársak, akik hivatalosan meghányják-vetik sorát az üzletnek, de ahogyan kilépnek az irodából, alig várják, hogy elköszönjenek egymástól. És most itt van az asszony, azzal a rettenetes szándékkal, hogy huzamosabb időre fog otthon maradni.

Tűnődésének ott az íróasztalnál végét vetette, hogy mint a forgószél, Montfleury asszony robogott be a szobába. Valóságos illatárban fürdött, Chanelnek, a versenytársnak valamilyen divatos gyártmányát próbálta ki. Montfleury azonnal megismerte, de már nem is bosszankodott. Hihetetlen snob ez az asszony! Pontosan olyan jó a mi gyártmányunk is, éppen úgy megfelel a célnak, de csupán azért, mert „Chanel”, elkezd tüntetni vele. Bizonyára képes fiacanját is elő-előhúzigálni, hogy mindenki lássa.

Betty asszony tavaly óta észrevehetően változott. A hervadás vonásait most már esti világításban sem sikerült eltüntetnie. Tavaly még platinaszőke volt a haja, most is az, csak kissé rózsaszínű árnyalatban. Haja oldal csigákban volt felkanyarítva, homioka így magasabbnak tetszett s amióta Antoine mester vette munkába, az egész arckifejezés határozottan szellemibb életre mutat. Egyenesen bölcs lett az ábrázata. — Vége a szép aranjú napoknak, az idő mú-

lik, már én sem vagyok fiatal, másokra kell hagynunk a szertelenségeket, — fejezte ki Montfleury pillantása és szeme ábrándosabb volt, elmélázóbb, mintha a tűnő távolban keresne valamit.

Betty asszony mélyen belesüppedt az egyetlen karosszékebe, amelyet inkább csak dísz tárgyként használtak az irodában.

— Nagyon komolyan szeretnék beszélni magával, Gabriel! Csak arra kérem, hogy ezúttal ne legyen gunyoros. Miért tételezi fel állandóan, hogy velem nem lehet értelmesen beszélni? Ide figyeljen: a maga jövőjéről van szó.

— Az én jövőmről?

— Igen, a maga jövőjéről s nem az enyéméről s nem az Isabeléről. — Oh, az az önfejj — nem mulasztotta el ezúttal sem hozzátenni. — Nem is a gyárnak a jövőjéről, kizárólagosan a magáérol.

— Mit óhajt egy hatvanhárom éves embertől?

— Azt, hogy ismerje el, hogy hatvanhárom éves. Magának sürgősen nyugalomba kell vonulnia. Adja el a gyárát. Likvidálja az egész boltot, vegyen a pénzen, mit bánom én, akár egy öserdőt, de, könyörgöm, vonuljon nyugalomba.

— Én egészséges vagyok, — húzta ki magát legényesen.

— Maga egészséges, jó, de a piac beteg. Meg fogja látni, hogy egy év múlva, ha így haladunk, el fog úszni minden.

Montfleury nem hitt a fülének. Felesége sohasem beszélt vele sorsdöntő üzleti dolgokról, legfeljebb pénzeket kért tőle. De, hogy a gyár rosszul is mehet, hogy neki anyagi gondjai is lehetnek, azt hitte, mindezt gondosan el tudja majd titkolni. Hiszen, ahogyan az asszony ott kellemezteti magát előtte, finom ujjáival kényeskedve játszik a karosszék brokáthuzatán, ahogy vigyáz minden mozdulatára, a hangsúlyaira, — még előtte is, — mindez ellentétben állott azzal

Magyar kultúrest

a Magyar Népközösség rendezésében

munkásságrészére

csütörtökön, február 29-én, este 1/29 órakor

a Magyar Házban

Venczel József dr. beszél a műveltség hatalmáról

Belépés díjtalan

(=) A kétes követelések tartalékalapja. A Kereskedők Egyesülete figyelmezteti tagjait, hogy a pénzügyminisztérium az 1940—1941. pénzügyi évre a kétes követelések tartalékalapja számára a kintlevőségek öt százalékát engedélyezte a tavalyi hat százalékkal szemben. A kulcs csökkenése folytán mutatkozó esetleges különbözetet a kincstári közegek adóköteles nyereségnek veszik, ha az előző év folyamán a kétes követelések alapja a tényleges veszteségek leírása folytán nem csökkent alacsonyabb összegre, mint az idén megengedett tartalékolási összeg.

— Német vállalatok Jugoszláviában. A háború kezdete óta Jugoszláviában több mint tizenkét különböző vállalat alakult német tőkével. Ezek között a legnagyobbak a Jugocoton, a Ferro-Wolff, Jugomineral cégek. Többségük a Krupp vállalat alapítása és jugoszláv gabonakivitel és hadiipari fémanyag kivitel mellett német ipari cikkeknek kompenzációs alapon való behozatalával foglalkozik.

(=) Élénk kereslet mutatkozik a búza iránt a bányási gabonapiacra és élénkült az érdeklődés az olajmagvak iránt is. A piaci árak a következők: Búza 529, tengeri 380, korpá 330, újab 520, muhar-mag 1050, napraforgómag 920, tökmag 1400, tavaszi árpa 520 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 62 lei kilónként.

a helyzettel, amely történetesen megfelelt a tényeknek. De az, hogy a tényekre ez az asszony merészeli figyelmeztetni, akitől még soha egy okos megjegyzést sem kapott, a gondolat, hogy ő idáig sülyedt, felbőszítette.

— Tegyük fel, elúszik minden, nem érdekel. A lányunkat sem. Legfeljebb magát. Én akkor sem félnék, ha Franciaországban váratlanul kitorne a kommunizmus. Saját gyáramnál biztosan alkalmaznának. Amennyire nekem szükségem van, azt mindig megkaphatom. Mit gondol, én is olyan ember vagyok, aki munka nélkül tud élni?

Betty asszony a füle mellett eresztette el a csipős megjegyzést. Egyáltalában ő soha sem volt hajlandó észrevenni semmiféle csipős megjegyzést. (Ebben is egyezett természetesen a Leon Tynnerével.) Ez volt az ő hallatlan nagy ereje; őt nem sérthetik meg; ő róla nem nyilatkozhatnak előnytelenül — annyira be volt gubózva a maga fensőségének tudatába. Retiküljéből előhalászott egy arany bonbonieret, ismeretlen célt szolgáló tablettát emelt ki belőle és elmorzsolta a fogai között.

— Ha vannak közöttünk félreértések, annak tudja, mi az oka? Az a makacskodás, amelyet a Montfleuryek elhoztak magukkal a huge-nották századából. Mindegyikük önfejj. Ilyen makacs ember volt Peter Paul is, az én igen tiszteletreméltó apósom, az isten nyugosztalja! Isabel is ezt az önfejjéget örökölte magától. Ez a makacsság is megvan száz éves. A gyár jubileumi ünnepségéből ki ne felejtsek véletlenül.

Montfleury szórakozottan nézte. Kedve lett volna azt válaszolni, hogy a legmakacsabb, legszeszélyesebb s legkevésbé meggyőzhető éppen ő, a maga kiszámíthatatlan lényénél fogva. Ők, a Montfleuryek, legalább szilárdak, valahol meg lehet fogni őket, de ez a nő minduntalan kicsúszik a keze ügyéből. De hagyta, hogy beszélje ki magát.

— A társadalom biztosítás egy negyedéve. A munkásbiztosító intézet hivatalos lapja az 1939 április—június hónapok statisztikáját közli. Az adatok rendkívül érdekes bevilágítást adnak úgy az intézmény működésébe, mint az általános társadalmi viszonyokba. A végső eredmény szerint ebben a negyedévben az előző negyedhez képest a biztosítottak száma 2.32%-kal csökkent. Kétségtelenül a koncentrációkkal és a múlt tavasz idején mutatkozott gazdasági nyugtalanságokkal függ össze a dolgozó alkalmazottak számbeli kevesbedése. Voltak azonban egyes városok, melyekhez az általános levesbedés dacára is emelkedés mutatkozott a biztosítottak számában. Ezek a városok kétségtelenül az ipari fejlődés szerencsésebb kiválasztottjai. Ardealban ezek között Timisoara, Târgu Mures, Lugoj, Alba Iulia szerepelnek. A biztosítottak összlétszáma a kimutatás évnegyedében 998.374 volt. Ezek közül 359.307 bélyegjegyekkel róta le a heti díjakat, míg a nagyobb vállalatok alkalmazottai, akik után fizetési jegyzék alapján készpénzben fizetik be a biztosítási díjakat, 639.072 voltak. Orvosi vizsgálatot 1.521.011 esetben végeztek, amiből 1.148.739 a közvetlenül biztosítottaké volt, 372.272 pedig családtagjaikra esett. Ezt a munkát 1584 orvos végezte az egész ország területén s így átlagban egy orvos egy nap 11 vizsgálatot végzett volna. Természetesen a nagyobb helyeken ez az átlagszám magasabb. Munkás balesetet három hónap alatt 40.395 esetben jelentettek be. A közismert társadalmi betegségek közül 87.785 szifilisz, 60.173 tuberkulózis, 5645 malária kezelés szerepelt a kimutatás időszakában.

— A gyümölcsfák kártevői címen az EMGE Irodalmi Szakosztályának kiadásában Török Bálint EMGE igazgató és Gyümölcsészeti Szakosztályi előadó tollából egy év leforgása alatt már a második kiadásban jelent meg e könyv, amely a kerttulajdonosok és gyümölcsstermelők számára nélkülözhetetlen útmutató a gyümölcsfák kártevői ellen való védekezés terén. A házagptóló könyv első kiadása egy év alatt elkelt. A második, lényegesen bővített kiadás terjedelme csaknem kétszerese az elsőnek. A könyv az EMGE gazdaköri könyvtársorozatának a 2. számú kötete. A több, mint 100 kártevő fejlődését és az okozott kárt magyarázó ábrával díszített könyv külön fejezetekben ismerteti a gyökér-, törzs- és ágpusztító, a gallyakon kívül élősködő levél-, virág és termés pusztító kártevőket. Részletes útmutatást nyújt az ellenük való védekezésről. A tudományos alapon, népies modorban megírt füzet ara a közönséges postai portóval együtt darabonként 15 lei. Megrendelhető az EMGE-nél Cluj, Str. Regală 16 szám alatt, a füzet árának egyidejűleg való be- küldése mellett.

— Azonban vannak bizonyos tünetek, amelyet minden makacssága mellett maga is észrevesz. Tudniillik, hogy a pénz nem utolsó dolog. Magának tényleg nem kell több szivar, mint más szegény embernek, maga sem tud megenni egyszerre két rostélyost, sőt, azt hiszem, még egyet sem — szemét most az asztalon fekvő szódabikarbonás skatulyára vetette — de magának az kell, hogy a háta mögött egy három emeletes gyárépülettel, hatszáz munkással elmondhassa: ó, nekem nincsen semmire sem szükségem — csak egy szivarra! Hogy néha-néha kiránduljon a zöldbe és ... En éppen olyan szívesen dolgozom akkor is, ha a kommunizmus ... Köszönöm szépen! Az ilyen szerény emberek szoktak a leggősebbek lenni. De hát minek folytassam? Maga nem tételez fel rólam egy fikarcnyi józan eszet sem. Igaz, valóban ostoba vagyok, hogy én ezeket mondom magának. Már megyek is — ujjaival bizonytalanul végigseper a ruháján, mintha egy finom ritmust követne, — csak azt akarom még mondani, hogy egy barátnőmtől — nem szándékozott Tynner nevét kiejteni — levelet kaptam. Közli, hogy egy svájci nagyobb tőkeérdekeltség illatszergyárat akar vásárolni Franciaországban. Kérdezem, nem volna-e kedve mégis csak ilyen tranzakcióba belebocsátkozni?

Montfleury összehúzott szemmel, gyanakodva pillantott rá.

— Egy üzletember, — jegyezte meg hideg fölénnyel, — végig hallgat minden ajánlatot, akkor is, ha van rá szüksége, akkor is ha nincs. De az ilyen ajánlat lóg a levegőben. Alighanem valami felelőtlen uracs lehet a „barátnője“, aki, hogy kedveskedjék magának, elereszt egy ilyen ajánlatot. Bizonyára meggondolatlanságában képes volt előtte panaszkodni, hogy rosszul megy a gyár. Honnan vesz egyáltalában ilyen föltevést? — förmedt rá olyan szokatlan hevességgel, hogy az asszony összereszt. — Meg kell nyugtassam magát, a Montfleury-cég változat-

EZ A SPORT
MEREVVÉ TETTE
A DEREKAMAT!

AKKOR
SLOANSRA VAN
SZÜKSÉGE!
AZONNAL ENYHITI
A FÁJDALMAKAT!

Ha előző nap túlerőltette izmait s azok reggelre megmerevedtek, kenjen a merev testrésze Sloanst. Pillanatnyilag érezni fogja, hogy árad a fájó izmokba jótékony meleg, amely nagyobb mennyiségű friss és üdítő vért visz magával és felélénkíti a fáradt izmokat. Az enyhülés azonnal beáll. Hogy ilyen fájdalmaknak elejét vegye, használjon sportolás előtt Sloanst. Rugékonnyá teszi izmait és jobban fog sportolni!

SLOAN'S LINIMENT
a család gyógyszerete

Fokozza
A
SZERVEZET
TEVÉKENY-
SÉGÉT.

A nagyobb városok közbirányosa és beruházásai

A közbirányonok leltározásával megbízott minisztérium pontos felvételeket készít az összes állami és községi közüzemi vagyonokról, ideértve a harmadik személyekkel szemben őket megillető jogok és követelések értékeit is. A hivatalból beszerzett leltározás alapján a becslést mérnökök, gazdák és különleges szakértők végezték és végzik. Egyelőre a 14.000 lakosnál többel bíró 61 város összesített adatait tette közzé a minisztérium. Megállapítható ebből, hogy ezeknek a városoknak az összvagyon 3 milliárd 916.806.899 lei, amiből vízvezeték és csatornázás 2 milliárd 201.178.068 lei értéket képvisel, az elektromos művek pedig 1 milliárd 34.406.340 lei, szállítási üzemek 203.010.543 lei, egészségügyi berendezések 93 millió 897.822 lei. Az itt számításba vett 14.000 lakosnál nagyobb városokat a törvény arra kötelezte, hogy 5 éves fejlesztési és berendezési tervet készítsenek maguknak, amelyet a legfelső községi üzemi tanács hagy jóvá. E tervek szerint 3

milliárd 114.058.315 lei, vagyis a meglévő vagyonuk 82%-át teszi ki az a szükséglet, amit az öt év alatt beruházni kívánnak. Ennek a 75%-a 2 milliárd és 328.993.505 lei vízvezetési, csatornázási és közegészségi művek létesítésére, vagy a meglévők javítására és kiterjesztésére szükséges. Az itt szereplő 61 városon kívül azonban még 7 olyan 14.000 lakosnál nagyobb város van, amelyekben egyáltalán nincs semmiféle vízmű, a központi műszaki hivatalok most foglalkoznak ilyenek tervezésével. Az a terv, hogy ezeknek a közműveknek a létesíthetése végett külön országos hitelintézetet létesítsenek, amely a Nemzeti Bank hitelnyújtása alapján megadhatja az érdekeltek közintézményeknek a megfelelő hiteleket, esetleg pedig hitelleveleket is kibocsáthasson.

DÉLI HIRLAP
automata telefon száma: 28-10

lanul a régi. Annyi hitelt kaphat, amennyi belé fér. S gyártmányai egyre tökéletesebbek. Semmi, de semmi ok nincs arra, hogy bárki is jóakarattalug szanálni kezdjen el bennünket.

— Úgy dicséri, — évődött Betty asszony, — hogy a végén azt kell hinned, n e k e m akarja eladni. Nos, én megmondtam a magamét, gondolkozzék rajta. Az illető urat különben Karl Honeggernek hívják. Mindenki Svájec egyik legkitűnőbb vállalkozójának tartja. No, ne legyen olyan csökönyös! Hát megírhatom, hogy hajlandó ajánlatát fontolóra venni, más semmit, csak ezt?

— Maga ne írjon semmit, — válaszolt Montfleury idegesen. — Hagyjon a gyárnak békét, törődjék a maga gondjaival és kérem magát, ha máskor felkeres az irodában, legyen szíves, tünetőleg nem idegen illatszert használni, ez a maga részéről egyenesen tapintatlanság.

— Végre, hogy észrevesz valamit rajtam. Hogy egyáltalában észrevesz engem.

— Nem magát.

— Tudom, de a parfómnek nem az a rendeltetése. Csak a helyes útra vezet a férfit, hogy ...

— Ugyan kérem, hagyjon fel az ilyen kifakult regényrészletekkel! Magának ilyenkor — türelmetlenül elővette zsebjárját és lassan, óvatosan húzigálni kezdte — a hölgyfodrásznál, vagy a varrónőjénél van a helye.

— Megyek már, — szolt az asszony rendíthetetlen nyugalommal, ismét elővette retiküljét, a kis tükrét, kifestette ajkát és tökéletesen rendezte magát. Közben mondogatta:

— A maga jövőjéről van szó, a nyugalmaról, a szivarjairól és a kirándulásairól. Ne örölje fel magát a munkában. Eleget dolgozott életében.

Montfleury fel és alá járkált a szobájában, kinézett az ablakon az udvarra, nézte, hogy mint fordulnak be a megrakott társzekerek és mint erőltetik a lovakat, hogy terheiket tovább

vonszolják. Gépies leereszkedéssel adott kezét feleségének és amikor magára maradt, leült a karosszékre és töprengett. Arra gondolt, amit a felesége mondott neki és ami nem volt új a számára. Most egyszerre nyugtalanság fogta el, hogy azok is belátnak az ő dolgaiba, akik eddig semmit sem sejtettek arról, hogy mi van. Behívatta a mérnököt, Broucardot, — mert mégis csak ez állott hozzá a legközelebb — és óvatosan beleszólt a beszélgetésbe:

— Kerülő úton arról értesültem, hogy egy svájci tőkeérdekeltség hajlandó lenne esetleg belékapcsolódni az üzemünkbe. Mit szol hozzá? Bizonyos Karl Honegger nevű úr mozgatja az ügyet. Arra kérem, hogy alkalmilag tudjon meg egyet-mást erről az emberről.

Azután másról beszélt. Mielőtt azonban elbocsájtotta volna a mérnököt, még egyszer megjegyezte: érdekes, hogy manapság mindenki illatszergyárat akar létesíteni. Ezt az iparágat éppen az teszi tönkre, hogy olyan sokan kontárkodnak belé. Itt van ez a Honegger is ... Nem hiszem, hogy komoly ember, de azért szerzetesen róla be információkat. Lehetőleg már holnapra

2.

Isabel nem írta meg apjának, hogy Ivánt végérvényesen otthagya és hogy nincs is szándékában többé visszamenni hozzá. Ráér majd megtudni az igazságot akkor, amikor a válópör befejeződik. Ivánnak sem írt egyszer sem. Nehézre eshetett, hiszen nem váltak el haragban és éppen a levelekben tudta magát körülményesebben kifejezni mindig. Attól tartott, hogy ha el kezd levelezni, önkéntelenül olyan sorok csúsznak a levelébe, amelyek Ivánt arra biztatják, hogy új előtörést tegyen visszahódítására. Már pedig ő végérvényesen szakítani akar.

A váláshoz szükséges formaságokat ügyvédje intézte, aki éppen most közölte, hogy újra szabad.

(Folytatjuk)

SPORT

A CAMT másodszor is vereséget szenvedett a Sportul Studentesc csapatától

Sportul Studentesc—CAMT 5:1 (3:1). Timisoara. A sokkal jobb kondícióban lévő fővárosi együttes ezúttal is győzött, bár a gólarány kissé túlzott. A CAMT a második félidőben nagy fölényben játszott, de csatárai gólképeleneknek bizonyultak. A CAMT a következő összeállításban szerepelt: Eichler — Chiroiu, Golgóczy — Ilias, Kohn, Ciuban — Bindea, Tóth, Reiter, Weisz, Bücher. A 400 főnyi közönség előtt lejátszott mérkőzést Russu dr. vezette. A 36. percben Popescu lövését Eichler beejtette (1:0). A vezetőgólt a 39. percben Reiter szöglet után szép fejessel kiegyenlítette (1:1). A 40. percben Kohn hibájából Popescu ismét vezetéshez juttatta csapatát (2:1). A 45. percben szöglet után Stefanescu a harmadik gólt érte el. A második félidő 16. percében Ciuban kézzel tartja fel Mihailescut, a megítélt büntetést Popescu a sorfal fölött szél lövéssel értékesítette (4:1). A 24. percben Stefanescu lesgölből beállította a végeredményt (5:1). A győztes csapat nagyszerű kondícióban van. Egyénileg Duce, a teljes fedezetsor, különösen Dragan, Marinescu, Mihailescu és Popescu váltak ki. A CAMT csapatából Ciuban, Reiter, Weisz és Bücher érdemelnek említést.

Városközi vívóverseny lesz vasárnap Aradon, a melyen a timisoarai Electrica vívói is részt vesznek. A Timisoara és Arad közti tör és kardvívó csapat-

versenyt az aradi Gloria rendezi. A timisoarai kardcsapat tagjai valószínűleg Catina V., Danetiu Ion és Arvay Z., vagy Török Egon lesznek. A törőcsapat összeállítása nehézségekbe ütközik, mert kilenc egyforma képességű vívóból kell összeállítani. Nincs kizárva, hogy az Electrica két, vagy három csapatot indít. A válogató versenyen a következők vesznek részt: Török Egon, Munteanu Pavel, Morariu Dinu, Klein V., Potra F., Altmann A., Disela N., Danetiu Ioan és Grimm Hans. A revánsversenyt nárcius 19-én az Electrica rendezti Timisoarán.

A vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzések játékvezetői

A központi bíróbizottság kijelölte a vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzések játékvezetőit. A részletes bíróküldés a következő:

Timisoaran: Ripensia—Gloria CFR, bíró: Crutescu Mircea, Bucuresti.

Aradon: AMTE—CAMT, bíró: Huniade, Baia Mare: Kárpát FC—Unirea Tricolor, bíró Rusu Gabriel dr.

Bucurestiben: Venus—Victoria, bíró: Ionescu Tope.

Rapid FC—UDR, bíró Ceareanu. Sportul Studentesc—Juventus, bíró Emil Kroner. Ezt a mérkőzést szombaton játsszák le Bucurestiben.

Párbajtörvívó verseny Bucurestiben. Vasárnap Bucurestiben rendezték meg a Dinu Cesianu serlegért kiírt párbajtörvívó versenyt. Győzött Reiciu őrnagy, Gr. Neculcea és C. Atanasiu előtt.

A cseh-morva protektorátus Téli Kupa mérkőzései. A cseh-morva protektorátusban vasárnap a Téli Kupa keretében játszottak le mérkőzéseket, a melynek eredményei a következők: Bohemians—Nusole 7:0, Slavia—V. Zizkow 11:2.

Rádió

SZERDA, FEBRUÁR 28.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Wagner-művek hanglemezeiről 13: Könnyű zene hanglemezeiről. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek. 13.30: A hangmező műsor folytatása. 14: Rádió ujság. 14.20: Gyermekkari hangverseny hanglemezeiről. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Hangmezek. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.15: Kamarazene hangverseny. 20.45: Rádió ujság. 21: A rádió szalonzene-karának hangversenye. 22.10: Rádió ujság, sport-hírek. 22.30: Kézzongorás hangverseny. 22.55: Nagy karmesterek hanglemezeiről: Mengelberg. 23.45: Francia, német angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hangmezek. 11: Hírek. 11.15: Gyermekdélután. 11.45: Felolvasás. 13.10: Rendőrzene. 13.40: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. 17.15: Előadás. 17.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Előadás. 18.40: Szalonzene. 19.45: Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: „Nyertes, fizess!” Rádiójáték egy felvonásban. 20.55: Rádió a rádióról. 21.10: Operaházi zene. 22.40: Hírek. 23.10: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Filmdalok hanglemezeiről.

Budapest II. 19.15: Olasz nyelvoktatás. 19.45: Cigányzene. 20.35: Előadás. 21: Hírek. 21.25: Táncmezek. 22.10: Előadás. 22.35: Időjárásjelentés.

APRÓ HIRDETÉSEK

Akadémia

Irodai gyakorlattal bíró magyar, német gyors- és gépirónót azonnali belépésre keresünk. Románul tudók előnyben. Ajánlatokat „Iparvállalat” jelgére a kiadóhivatalba kérünk. 689

Mindenek rendszerető éves bizonyítvánnyal azonnalra kerestetik. Cím a kiadóban. 766

Oklatás

Szabászat tanfolyam nappali és esti órákban, férfi és női fehérenemű varrónők részére. „Szabászat szakiskola” Timisoara I., Piata Unirii 13. 692

Déli fekvésű 5 szobás lakás I. emeleti, 5 szobás lakás II. emeleti orvosi rendelő, vagy irodai célokra alkalmas május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Anas-vete.

Akar Ön is 3 milliót nyerni? Vegyen sorsjegyet a közismert szerencsés számokkal rendelkező March trafikban Timisoara IV., Piata Küttl No. 1. Mert, aki nála vesz, annak szerencséje lesz. Új terv 200 lei egy negyed sorsjegy ára. 688

Tökékek figyelmébe! Timisoarán vilamos megállónál levő nagy ingatlan, amelyen emeletes gyárépület, lakóház (modern 4 szobás és szoba-konyhás lakással) és beépítetlen nagy saroktelek van (uccai front) más vállalkozás miatt igen olcsón eladó. Szükséges tőke 1 és fél—2 millió lei. Ajánlatok „Elsőrendű tőkebefektetés” jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 645

Egy 4 ütemű fekvő hengeres nyersolajmotor 13 H. P. angol gyártmány eladó. Cím: Rudolf Mosse Arad.

Családi ház eladó. II., Str. Lorena 32. 876

Modern jó állapotban lévő ebédlő, vagy úriszoba, esetleg kombinált nappali berendezést veszek. IV., Str. Bonnaz 4. ajtó 2. (Küttl térnél). 690

Hálószoba, szalongarnitúra, írógép és gyermekágy eladó. IV., Str. Bonnaz 4. ajtó 2. (Küttl térnél). 691

Ford autóhoz, 1929-es típusú, használt hűtőt keresünk. Ing. Schedivetz, Timisoara, Brătianu 39. 694

Családi házat megvételre keresek, a melyben 1—2 négyzetos modern lakás van. Ajánlatokat „Uriház” jelgére a kiadóba kérek. 646

Irodai makkulaturát

csakis egész nagy tételekben, magas árban állandóan veszek. — Kertész, IV. Vladimirescu 27. Telefon: 13—58.

Kérelem

Timistorontal, Arad, Caras és Severin megyék ft. plébánosaihoz.

Egy fiatalember, aki most végezte tanulmányait állás elnyerése érdekében, keresi ősenek, Müller Emil (esetleg Emil Ferenc) születési bizonyítványát. Nevezett 1840—1842 között született, de születési helyét nem tudja. Nevezett szülei Müller Ferenc és Lányi Emilia voltak. Ugyancsak szükség van Müller Emil és Tramm Olga esketési bizonyítványára. Az esketés 1875 és 1885 között ment végbe valamely községben, ahol Müller Emil, mint pénzügyőr teljesített szolgálatot. Kéretik ezen okmányokat utánvétellel Reisz, a Temesvarer Zeitung tisztviselőnője címére. Timisoara I., Str. Eminescu 5. beküldeni.

Alulírottak megtört szívvel tudatják, hogy a szerető jó férj, édesapa, testvér és rokon

KARDOS ARNOLD

volt jegyző

hosszas szenvedés után elhunyt.

Drága halottunkat február 28-án, szerdán délután félöt óraker temetjük a zsidó temető halottas csarnokából.

Özv. Kardos Arnoldné sz. Fodor Rózsi neje, Kardos Muci leánya, Rózsa Benóné sz. Klein Gizi nővére, Rózsa Benó sógora, továbbá a Fodor-család Szegeden és a többi rokonok.

Timisoara, 1940. február 27.

Rizsányi István

ny. vasutas 68 éves korában váratlanul elhunyt.

Drága jó halottunk földi maradványait csütörtökön délután öt óraker kisérjük utolsó útjára III., Ulpia Traian ucca 37. számú gyászházba a IV. kerületi katolikus temetőbe.

Gyászolja felesége Fekete Mária, gyermekei János és Ferenc. menyei, unokái és a kiterjedt rokonság.

A Temesvári Bank épületében

modern 3 és 5 szobás lakások és a Bulev. Regele Ferdinand 1 számú házban (volt Löffler A. palota) 2 szobás lakás irodahelyiségnek, vagy garzonlakásnak május 1-re kiadó. Bővebbet a Temesvári Bank házkészlet-ségénél.

OLCSÓ, FINOM

HÁZI GYAPJU

katonák részére, úgyszintén perzsa-szőnyegnek és zsák-szőnyegnek ORIENTAL perzsa-szőnyeg-szövőde Timisoara IV., Bul. Berthelot 5

Rendkívüli alkalom

az önállósításra

a fűszer- és vegyeskereskedés szakmában!

Erzsébetvárosban 40 éve fennálló, teljesen újonnan festett, teljes üzletberendezéssel rendelkező fűszer- és vegyeskereskedés, kétszobás és összes mellékkeliségekkel rendelkező üzlet azonnal bérbeadó. — Az üzletben vízvezeték is van.

Ugyanott: egyszobás, mellékkeliségekkel rendelkező, újonnan festett lakás, esetleg az egész ház, 1050 m² méter kerttel és 40 gyű m² m² fövel, továbbá az Erzsébetváros központjában 3 szobás, parkettás, fürdőszobás, Belvárosban 3 szobás, parkettás, fürdőszobás lakások, összes mellékkeliségekkel azonnal kiadók.

Érdeklődni: 37—89 számú telefon alatt

Hirdessen a Déli Hírlap-ban